1941 október 23 csütörtök — Lapunk mai száma 10 oldal

DEBRECZEN

XVIII. évf. 241. sz. — Keletmagyarországi Napló — Ára: 12 fillér

Beszerzési-segély

kérdése van most napirenden, közületeknél, magánvállalatoknál egyaránt. Hir szerint Debrecen városa szintén beszerzési segélyt ad tisztviselőinek és alkalmazottainak. Jövő héten a közgyülés dönt a segély mértéke felől. Nem ismerjük még a közgyülés elé kerülő javaslatot, de talán nem felesleges, ha már most felhívjuk a figyelmet arra, hogy ne felejtkezzenek meg a nyugdíjasokról, különösen a kisebb kategóriájú nyugdíjasokra gondoljanak. A multban hasonló akciók, pl. karácsonyi segély idején a nyugdíjasok nem részesültek a rendkívüli segitség áldásaiban, az ő illetményük tudvalévően a pótlékolás során csekélyebb százalékkal emelkedett. Mind olyan szempontok, amelyek bizony méltánylást érdemelnek.

Másik feltörekvő kívánság, hogy kivétel nélkül minden városi, illetve városi vállalati alkalmazott kapjon beszerzési segélyt, kezdve a legkisebbektől, az ideiglenes alkalmazottaktól. A város vezetősége már a multban a karácsonyi segélyeknél dicsérendő módon érvényesitette a családvédelmi szempontokat. Most is ez a megoldás kívánatos, annál az egyszerű oknál fogva, hogy a nagycsaládú embernek több a beszerezni valója télire, a kisebbnek pedig még nagyobb a gondja, mint a nagynak.

Encsi Pista bacsi!

Belekerült a történelembe, pedig többet nem tudunk róla, mint amennyit Sós Karcsi főgimnáziumi kisdiák mondott el. Azt mondta ez a kis fiú, hogy Encsi Pista bácsi volt az a névtelen székely, aki esztendőkön át magyar mesével, magyar történelmi elbeszélésekkel tanitgatta, oktatgatta a Székely föld apró magyarjait mind arra, amit a hatalom urai semmiképpen sem akartak, hogy megtanuljanak a gyerekek. Lassan, az esztendők multával jövünk rá, hogy mi minden történt a huszonkét esztendő keserűségében. Lassan tudjuk meg, hogy mi minden kellett ahhoz, hogy a maroknyi magyarság megőrizze magyarságát és átvészelje a rettenetes időket, melyek reászakadtak. Fekete éjszakák, melyekből nem volt kilobogó remény, melyekből semmi, de semmi nem mutatott arra, hogy lesz, valóban lesz még egyszer ünnep a világon. De a hit, a reménykedés utolsó szikrája ott égett, senyvedt a lelkekben és az Encsi Istvánok, a székely és magyar gyermekek Encsi Pista bácsija nem hagyta, hogy ezek a tüzek elhamvadjanak, elaludjanak. Mig a román tanitók ceprünyéllel akarták a saját »kultúrájukat« beleverni a magyar apróságokba, a magyar Encsi Pista bácsik a szívnek, a léleknek gyönyörű meséivel, a magyar mult ragyogó példáival hirdették a szebb jövőt, a magyarabb életet, a felszabadulást...

Nekik volt igazuk.

Encsi Pista bácsik tudták, hogy mit miért, hogyan kell csinálni. Ha ők nem lettek volna, egészen bizonyos, hogy kevesebb magyar még kevesebb hittel bizott volna abban, hogy újra szabad, újra magyar lesz még Erdély földje...

Ezért kerülnek a névtelen hősök a magyar történelem ragyogó lapjaira, ezért hirdetik a kicsi Sós Karcsik az új a legújabb magyar nemzedéknek, hogy kik voltak és mit jelentenek az Encsi Pista bácsik a huszonkét éves román megszállás éjszakájában.

Nevük él.

Emlékük áldott marad még az unokák életében is.

Encsi Pista bácsi, az első gimnázista Sós Karcsi szavain keresztül elérte, hogy ma egy nemzet tiszteleg névtelen hősi tette előtt. És egy nemzet tisztelgése mellett vonul be a magyar történelem legsötétebb korszakába, ahol a világító fények maguk voltak, Encsi Pista bácsi...

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

Rend, értelem és a nélkülözéssel való szembenézés!

— hangoztatta Széchenyit idézve Bárdossy miniszterelnök

A moszkvai Kreml felrobbantására készülődnek a bolsevisták

Délkelet-Ukrajnában a szövetséges erők tovább üldözik a szovjet csapatokat — Honvédségünk előretör a Donec felé

Két amerikai hajó elsüllyedt — Willkie társai a semlegességi törvény teljes eltörlését inditványozzák

A román állam súlypontját keletre fogja áthelyezni — írja a német sajtó

Délkelet-Ukrajnában tovább folyik a szovjet csapatok üldözése a szövetséges erők által. Ezekben a hadműveletekben honvédkötelékek dicsőségesen töltik be feladatukat.

Német jelentések beszámolnak arról, hogy a keleti arcvonalon folyó hadműveletek gyors ütemben mennek előre. Egyes német körökben azt várják, hogy a német és szövetséges csapatok belátható időn belül elfoglalják a Donec medencét. Az illetékes német tájékoztató kijelentette, hogy **ennek a célnak elérése sokkal fontosabb, mint Moszkva elfoglalása. A Donec medencében van a bolseviki nehézipar kétharmad része.** Ennek elvesztése tehát katonai és gazdasági tekintetben sokkal nagyobb csapás a bolsevikiekre, mint a főváros eleste, bár Moszkva bevételének nagy politikai jelentősége van. A német hadvezetőség nyilvánvalóan a Donec medencére helyezi most a fősúlyt. Német körökben Rostov és Charkov elestére számitanak, mert illetékes német helyen közölték, hogy a német csapatok elfoglalták a tagonrogi öblöt, ez pedig egészen Rostovig tart. Ebből következtetnek azután arra, hogy a támadó német csapatok nemsokára Rostov kapujában lesznek.

A német légihaderő éjjel-nappal bombázza Moszkvát. Tegnap érkezett hirek szerint a németek nyomása erősödik és különösen a Malo-Jaroszlavec vonalon ellenállhatatlan, ahol 80 kilométernyire közelitették meg a várost.

Berlini katonai körökben erősen hangsúlyozzák azokat a veszteségeket, amelyeket a Szovjetunió hadigazdálkodási szempontból eddig elszenvedett. A Szovjetunió pillanatnyi hadigazdálkodási helyzetét a következőkép itélik meg: Mégha **a bolsevisták teljes békebeli fegyverkezési képességükkel rendelkeznének is, évekbe kerülne, amig haderejük eddigi veszteségeit pótolni** tudnák. Német körök dőre reménynek minősitik azt az elgondolást, amely szerint angol-amerikai segitséggel nemcsak a veszteséget lehet pótolni, hanem a szovjet fegyverkezés ütemét is meg lehet gyorsitani. Berlini katonai körök nézete szerint a Szovjetunió ellen folytatott háború hadigazdálkodási síkor is eldőlt már a birodalom javára.

ELSÜLLYEDT KÉT AMERIKAI HAJÓ

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök a keddi sajtóértekezleten közölte, hogy a hétfőre virradó éjszaka Afrika nyugati partjai előtt megtorpedózták a Lehigh nevű 6524 tonnás egyesültállamokbeli hajót. A gőzös a csillagos lobogó alatt haladt. Az elnök meggyőződése, hogy német búvárhajó torpedózta meg az amerikai gőzöst.

A Lehigh szeptember 13-án hagyta el Newyorkot és előbb Vigóba, majd Bilbaóba ment. A két spanyol kikötőben teljesen kirakodott és most rakomány nélkül igyekezett az Aranyparton lévő Freetownba, hogy ott újabb szállitmányt vegyen fel és visszatérjen az Egyesült Államokba.

A Lehigh személyzetének száma 39 volt. Egy mentőhajó 22 embert fedélzetére vett.

Egy másik amerikai hajó is elsüllyedt. Washingtoni jelentés azt közli, hogy hivatalos helyen nem közlik, hogy milyen körülmények között süllyedt el a Bold Venture. A hajó Newyorkból indult 32 fő-

Magyar jelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Délkelet-Ukrajnában előnyomuló szövetséges erők a szovjet csapatok sikertelen ellentámadásai közepette győzelmesen üldözik tovább az ellenséget s a Donecmedence iparvidékének legjelentősebb részét elfoglalták.

A honvéd csapatok hagyományos magyar vitézséggel folytatják előretörésüket a Donec felé s az ellenségnek az elfoglalt helységek visszavételéért indított ellentámadásait erélyesen visszautasitották. Egyik harccsoportunk mintegy 700 foglyot ejtett.

A legutóbbi ütközetben különösen kitüntette magát Szentgyörgyi Zoltán főhadnagy, aki századával egy műszakilag kiválóan megerősített és makacsul védett ellenséges állást gázlókon át megkerülve, lehetővé tette annak gyors elfoglalását.

Veszteségeink csekélyek.

Megnyílt! **Lévai Sándor** Megnyílt!
uj **Rádió, Kerékpár, Csillár**
szaküzlete. — Plac utca 42. — Telefon: 33—94.

nyi legénységgel és gyapotból, rézből, valamint különböző árukból álló rakománnyal. Nem közlik a hajó rendeltetési helyét sem. A legénység 17 tagját Reykjavikban partra tették, a többiek sorsa ismeretlen. A legénység valamennyi tagja északamerikai volt.

HÁBORUS HULLÁM

öntötte el az Egyesült Államokat, jelenti a római »Tribuna« newyorki tudósítója. A lap szerint Flynn, az American First Comité newyorki elnöke kijelentette, hogy Knox tengerészetügyi miniszter rendeletére az amerikai hadihajók már a hadiövezetben tartózkodnak, hogy incidenseket idézzenek elő.

— Mi vagyunk azok, akik kihívtuk az ellenség támadását — mondotta Flynn — és ha az ellenség nem támad idejében, akkor felfegyverezzük a kereskedelmi hajókat, eltöröljük a semlegességi törvényt és felfegyverzett kereskedelmi hajókat küldünk az angol kiktökbe

A »Tribuna« cikke végén megjegyzi, hogy az amerikai nép áldozatul esik a háboruspártiak összeesküvésének, akik minden elképzelhető eszközzel háborút akarnak előidézni.

Roosevelt elnök legutóbbi hydeparki sajtóértekezlete után Barcley szenátor kijelentette, hogy »minden maradt a régiben«. A sajtóértekezleten elhangzott nyilatkozat szerint a kormány még mindig nem jutott túl a semlegességi törvény hatályonkívül helyezésére vonatkozó törekvésnél, legalább is a kereskedelmi hajók felfegyverzése kapcsán. A szenátus tagjai közül **tizenegyen javasolják** a semlegességi törvény hatálytalanítását, **tizen pedig már eddig is végérvényesen állást foglaltak a törvény fenntartása mellett.**

A javaslat sorsa George és White szenátorok állásfoglalásától függ, akik annakidején a hadianyagkölcsönzési törvényjavaslatot megszavazták ugyan, azonban többizben bírálták Roosevelt külpolitikáját. A két szenátort az intervencionisták és az elszigetelődéspártiak egyaránt szeretnék megnyerni a velük való szavazásra.

WILKIE JAVASLATA

Newyorki jelentés szerint: Wilkie és mintegy 100 republikánus képviselő javaslatot nyújtott be a kongresszushoz. Wilkie aznap hangoztatta, hogy az Egyesült Államoknak nyilt nemzetközi politikát kell folytatni, amely politika mellett az államfőnek teljes nyiltsággal kell lennie. Nem szabad tovább menni a félintézkedések mellett — közli a newyorki távirat.

NÉMET LAPOK ROMÁNIA KELETI SZEREPÉRŐL

A német sajtó továbbra is behatóan foglalkozik Odessza bevételének jelentőségével. A lapok megemlítik, hogy a várost a transzisztriai közigazgatás alá vonták, mint a polgári kormányzóság székhelyét. Már román polgármester kinevezésére is sor került.

A német lapok megemlékeznek Odessza történelméről és kiemelik, hogy ez a fontos kikötő mennyire fenyegette a Dunatorkolat fölötti román uralmat. Ez a veszély egyszersmindenkorra megszünt.

— Románia biztosította jövőjét a keleti térségben — írja a többi között a Münchener Neueste Nachrichten vezető helyen. **Ennek a térségnek a kiaknázása azonban Romániára is nagy feladatokat ró. A román állam súlypontját nagymértékben keletre fogja helyezni.** A Fekete tengeri körzet szempontjából új korszak kezdődött, amelyben Romániára igen fontos szerep vár — írja a néme lap.

Háry János
Páger Antal és Dayka Margit
AZ APOLLOBAN
A világhódító magyar obsitos csodálatos kalandjai.
Zene: Kodály Zoltán.
Fox és Magyar Világhíradók!

Áldja meg a Mindenható nemes tiszta célokért kihúzott kardjukat

Honvédeinket és a finneket ünnepelte a képviselőház

A képviselőház tegnap összeült. **Tasnádi Nagy András** elnök az ülés megnyitása után a következőket mondotta:

— Elmulaszthatatlan kötelességemnek tartom, hogy **megemlékezzem honvédeinkről, derék fiainkról, akik az országtól sokszáz kilométer távolságban nagy barátaink, a németek oldalán kemény harcot vívnak, hogy az Európa népeit, a civilizációt, a keresztény kultúrát és nemzeti létünket fenyegető bolsevizmust megsemmisíteni segítsenek.**

A képviselők felállva éljeneztek és tapsoltak honvédeinknek és a német katonáknak.

— Úgyszólván nincs nap — folytatta az elnök —, amely ne hozna hírt vitézeink nagyszerű fegyvertényeiről, amely ne tűzne újabb és újabb babérlevelet a magyar katonai dicsőség koszorújára. **Gondolatunk ott van velük és kérjük a Mindenhatót: áldja meg a nemes, tiszta célokért kihúzott kardjukat.** (Úgy van!) Tudom, hogy a Ház minden tagja egyetért velem, amikor hálásan megemlékezem önfeláldozó küzdelmükről, amely barátaink és az ellenség előtt a dicsőség fényét veti a magyar népre és amely legutóbb arra indította a hatalmas Németbirodalom Führerjét, a német haderő legfőbb hadurát, hogy a Kormányzó Úr Őfőméltósága személyén keresztül...

A képviselők megint felálltak és lelkesen éljeneztek, tapsoltak.

— ... honvédségünk kiválóságát, nagyszerű katonai erényeit kitüntető módon ismerje el.

— Amidőn most erről itt a nemzet törvényes képviselete előtt megemlékezünk, **kegyeletes érzéssel és hálával gondolunk azokra a fiainkra, akik a harcokban életüket adták. (A képviselők felállással adóztak elesett hőseink emlékének.)** Kérnem se kell, amint látom, hogy a Ház iránt uk való hálánkat és az általuk hozott áldozatokért járó tiszteletünket felállással fejezze ki.

SZÉCHENYI EMLÉKEZETE

Azután gróf Széchenyi Istvánról emlékezett meg az elnök.

— El nem mulasztható kötelességem az is, hogy ma, amidőn a nyári szünet után először vagyunk együtt, kegyelettel megemlékezzem gróf Széchenyi István 1791 szeptember 21-iki születésnapjának másfélszázados évfordulójáról. Széchenyi István még életében hatalmas óriás. Ellenfele, Kossuth Lajos a legnagyobb magyarnak nevezte.

— Az őt megértő, nagylelkű tulajdonságait méltányló utókor a leghívebb magyar névvel is felruházta. Úgy hiszem, hogy ma, 150 évvel születése és nyolc évtizeddel halála után, minden túlzás nélkül mondhatom róla, hogy **a legaktuálisabb magyar.** Tanításai, eszméi, programja, törekvései a változó időkben se szürkültek el, nem koptak meg. Az a roppant szellemi és erkölcsi kincs, amelyet nemzetének adott, nem vált a multnak csak kegyelettel hordott emlékévé. Mindaz, amit mondott, tanácsolt, tervezett, friss, érdekes, instruktív, útmutató és időszerű ma is. Olyanok, mintha most hangzanának el.

— A felsőház elnökével elhatároztuk, hogy **a két Ház nevében nagy emlékének megörökítésére az országgyűlés házában márvány emléktáblát helyezünk el.** Október 29-én déli 12 órakor lepelezzük le az emléktáblát ünnepélyes keretek között.

A FINNEK HŐSI KÜZDELME

— Mindnyájunk érzésének adok kifejezést akkor is, amikor **a rokon finn nép hősi küzdelméről** emlékezem meg — folytatta az elnök a képviselők lelkes tapsai közben. — Köztudomású, hogy a kis finn nép, amely alig egy éve olyan dicsőséges harcot vívott százszorta nagyobb ellenfelével, ismét fegyvert fogott és **kemény küzdelemben visszaszerezte ősi határait** (éljenzés), **sőt ma már saját földjükön méri a bolsevistákra a kemény csapásokat.**

— Úgy vélem, mindannyiunk nevében jelenthetem ki, hogy a legnagyobb tisztelettel és megbecsüléssel, csodálattal nézzük a rokon finn nemzet hősi küzdelmét és országuk területi épségének helyreállítása feletti hazafias örömükben testvéri érzéssel osztozunk. (Taps.) Kérem a tisztelt Ház hozzájárulását, hogy erről a finn képviselőház elnökét táviratban értesítsem.

A Ház egyhangú lelkesedéssel megadta a hozzájárulást.

AZ ECKHARDT-ÜGY

Jelentette, hogy amikor a hivatalos lapból értesült Eckhardt Tibor magyar állampolgárságától való megfosztásáról, **a házszabályok értelmében áttette ügyét az állandó összeférhetetlenségi bizottsághoz.** Ugyanígy áttette a kalocsai törvényszéknek ifj. Eitner Sándor ellen hozott ítéletét. Pakocs Károly lemondott képviselői mandátumáról.

Vajna Gábor (nyilas) összeférhetetlenségi bejelentést tett Eckhardt Tibor ellen.

A bejelentést áttették az állandó összeférhetetlenségi bizottsághoz.

A Ház legközelebbi ülését csütörtökön délelőtt tartja.

Német hadijelentés

Éjjel-nappal bombázták Moszkvát

A német véderő főparancsnoksága jelenti:

A német és szövetséges csapatok tegnap további területeket szálltak meg a Donec-medencében lévő szovjet iparvidéken.

Brjanszktól délre, a csatatér megtisztítása során újabb 5000 foglyot ejtettünk és egy nehéz harcikocsit, valamint 56 löveget zsákmányoltunk.

Mint már különjelentésünkben hírül adtuk, elfoglaltuk Dagö szigetét. Ezzel valamennyi balti sziget német kézbe került s az egész balti térséget megszabadítottuk az ellenségtől. Már október 12-én sikerült egy német gyaloghadosztálynak — a haditengerészet és a légierő egységeivel példásan együttműködve — a sziget déli csúcsán megkísérelt partraszállni.

Tíz napig tartó makacs harcokban sikerült a szigetet az ellenségtől megtisztítani. Háromezer foglyot ejtettünk. — Hat parti üteget pusztítottunk el. Az ellenséges megszálló csapatok maradványainak azt a kísérletét, hogy a tengeren keresztül meneküljenek el, a haditengerészet és a légierő egységei meghiúsították.

A balti szigeteken végrehajtott sikeres partraszállási műveletekből a hadsereg rohamcsónakos utászai különösen kivették részüket.

Légihaderőnk mind nappal, mind éjszaka bombázta a szovjet fővárost.

A Nagybritannia elleni harcban a légihaderőnk erős egységei az elmult éjszaka New Castle kikötőjét támadták.

Aláaknázták a moszkvai Kremlt

Róma, okt. 23. (MTI) A Stockholms Tidningen jelentése szerint a szovjet műszaki csapatai lázasan dolgoznak a Kremlben. A műszaki katonák arra kaptak megbízást, hogy aknázzák alá az egész Kremlt és a fontos középületeket és robbantsák fel abban az esetben, ha a német csapatok benyomulnak a városba.

London, október 22. (Reuter.) A moszkvai rádió szerdán jelentette, hogy a helyzet Moszkva környékén továbbra is feszült. A németek hatalmas erőket összpontosítottak és a helyzet nyugtalanító. (MTI)

Bezárták a moszkvai gyárakat

Róma, okt. 23. (Stefani) A moszkvai rádió jelentette, hogy a moszkvai nagyipari vállalatok bezárták kapuikat s a munkásságot kirendelték az arcvonalra. A hetilapok folyóirdatok már nem jelentek meg s a napilapok példányszáma is erősen csökkent.

Berlin, okt. 23. (Német TI) Német harci repülőgépek okt. 21-én eredményesen támadták a szovjet fővárost. Moszkva hadifontosságú céljait, rengeteg bombatalálat érte. Igen sok és erős tüzet figyeltek meg.

Berlin, okt. 23. (Német TI) A Times diplomáciai levelezője arról tudósít, hogy az összes moszkvai követség Kujbisevbe telepedett le. A szovjet kormánynak már a városban tartózkodó néhány tagja üdvözölte a külföldi diplomatákat. Más magas szovjet személyiségek, mint a Times jelenti, még Moszkvában tartózkodnak. (MTI)

METEOR MOZGO műsora:
Ma utoljára 5, 7, 9 órakor csak felnőtteknek!
BŰNHŐDÉS
Dorothy Lamour és Tyrone Power csodafilmje!
Szombaton: Balalajka. Nelson Eddy!

Önkéntes urak!
egyenruhájukat készíttessék saját anyagraktáramból. **GÁÁL MIHÁLY** egyenruha szabósága Attila tér 5. Görög templom mellett.

Vígszinház mozgó
Ma először
Csathó Kálmán kacagtató vígjátéka:
Az uj rokon
Vidám magyar film!
FőSz.: Perczel Zita, Gózon, Berky Lili, Turay Ida, Delly Ferenc.

Bárdossy miniszterelnök a kormány és a Ház munkájáról, Hitler vezérnél történt látogatásáról, a hadisikerekről, a termelő és fogyasztó kötelességéről

Hitler vezér főhadiszállásán mély tisztelet és elismerés övezte a magyar államfőt, mindenkinél a magyar katona különleges megbecsülésével találkozott — mondotta a miniszterelnök

Budapest, október 23. A MÉP a nyári szünet után szerdán tartotta a párt új székházában első értekezletét, amelyen **Bárdossy László** miniszterelnökkel az élen a kormány valamennyi tagja megjelent. A pártértekezlet iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A képviselők és főispánok zsúfolásig megtöltötték az üléstermet.

Lukács Béla elnöki megnyitójában megemlékezett a Kormányzó Úrnak és a miniszterelnöknek a német főhadiszálláson tett látogatásáról, amely — mint mondotta — egyik bizonyítéka annak a belső kapocsnak, amely bennünket a német birodalomhoz fűz. Megemlékezett ezután a Kelet-Ukrajnában harcoló honvédeinkről, majd így folytatta:

— Amikor honvédeink az ország határán túl küzdenek s amidőn az ország határain belül a nemzet nagy erőfeszítéseket tesz, akadt egy magyar képviselő, aki hazafiatlan kiáltvánnyal akarja megbontani a nemzet egységét. A kormány megadta a választ erre a kiáltványra, gyors intézkedéséért őszinte köszönetet mondok. A kormánynak ez a helyes és gyors intézkedése a nemzet széles rétegeiben megelégedést és megnyugvást keltett. **Megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy ez a hazafiatlan kiáltvány nem érte el célját.** A magyar nemzet magyar becsülettel és hűséggel járja azt az egyenes utat, amely bennünket Berlinhez és Rómához köt. És erről az útról magunkat letéríteni senki által nem engedjük. A pártértekezlet általános helyesléssel fogadta az elnök kijelentéseit.

A MINISZTERELNÖK BESZÉDE

Bárdossy miniszterelnök szólalt fel ezután. Rámutatott arra, hogy a képviselőház utolsó ülése óta eltelt idő alatt a kormány megszakítás nélkül végezte munkáját, amely arra irányult, hogy az állam és társadalmi rend fenntartásáról, valamint a termelés zavartalanságának biztosításáról gondoskodjék olyan gyorsan és jól, amennyire lehet megoldani mindazokat a problémákat, amelyek ezzel kapcsolatosan felmerülhetnek. A kormányzat és állami élet holnap megindúló új szakában a költségvetés tető alá hozása feladatunk. Ennek letárgyalása után a kormány a mezőgazdaság, valamint az ipar fejlesztéséről szóló javaslatokat hozza a Ház elé. Ezeknek a javaslatoknak tárgyalását más nagyobbjelentőségű javaslatok is követik majd. Szándékunk nem az, hogy munkafeladatokkal árasszuk el a törvényhozást, hanem hogy átgondolt, tervszerű munkára vegyük igénybe, amelyből nem vita származik és nem ellentétek keletkeznek, hanem amely egyetértéssel szentesített gondolatokat visz a valóságos életbe.

A miniszterelnök ezután szintén megemlékezett a fronton harcoló magyar csapatokról és hangoztatta, hogy büszkék vagyunk minden magyar honvédre, aki ott kint emberül megállja helyét és újabb elismerést szerez a hagyományos magyar katonai erényeknek.

Ezután a Führer főhadiszállásán tett látogatásáról emlékezett meg. Alkalmam volt ott örömmel látni, milyen mély tisztelet és elismerés övezte a magyar államfőt. Ez a tisztelet elsősorban az ő magas személyének szólt, de rajta keresztül a nemzetnek s a honvédségnek is.

— Azóta valósággá vált mindaz, amit akkor ott kint mindjárt közöltek velünk. Mi, akik odakint jártunk, tudtuk mi fog következni. A példátlan arányú döntő jelentőségű kievi csatát azóta újabb jelentős sikerek követték, amelyeknek hatása olyan lenyűgöző, hogy ma már az ellenséges propaganda sem tudja magát kivonni alóla.

A Führer főhadiszállásán mindenkinél a magyar katona különleges megbecsülésével találkoztunk.

A miniszterelnök ezután rendkívül meleg szavakban emlékezett meg a baráti bolgár állam miniszterelnökének budapesti látogatásáról, amely a legteljesebb barátság és rokonszenv jegyében folyt le. Rámutatott arra, hogy a két nemzet barátsága mélyen be van ágyazva a két nép lelkébe.

— Azok a kapcsolatok, amelyek bennünket a háromhatalmi egyezményben a szövetkezett nagyhatalmakhoz fűz — folytatta a miniszterelnök —, őszinte meggyőződés részeseivé teszik mindkét nemzetet. Ennek a nagy munkának a célja Európa újjáépítése a jog, igazság, rend, méltányosság és szilárd béke alapján.

A miniszterelnök végül Széchenyi egyik mondatát idézte: Rend, értelem és egy kis nélkülözés. Ez a három elem, amelyen ennek az országnak harmóniáját, békéjét és nyugalmát fenn lehet tartani és kérte, hogy különösen az utolsó szóra tegyünk hangsúlyt, nézzünk szembe a nélkülözéssel, mégha nagyobb lesz is, viseljük el, mert mások is elviselik a súlyosabbat, mint mi.

— Lehetetlen, hogy az ország minden fiában ne éljen az együttérzésnek és közreműködésnek az a szelleme és szándéka, hogy lemondani, áldozni tudjon ott és akkor, amikor kell. Ez vonatkozik a termelőre, akinek magyar szívében tökéletesen és maradéktalanul megbízik, de vonatkozik a fogyasztóközönségre, amelyet néha — sajnos — oktalan áruhalmozási hisztéria fog el. Ennek véget kell vetni, bele kell vinni a köztudatba a magyar életnek parancsait, hogy nézzünk a szomszédra, nézzünk embertársainkra és ne csak magunkra.

A HADIKÖLCSÖNÖK VALORIZÁCIÓJÁRÓL SZÓLÓ JAVASLATOT MA BETERJESZTIK

A miniszterelnök lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után a pénzügyminiszter bejelentette, hogy a Ház csütörtöki ülésén benyújtja a jövő évi költségvetést, beterjeszti a hadikölcsönök valorizációjáról szóló javaslatot is.

LOSSONCZY ÁLLAMTITKÁR BESZÉDE A PÁRTVACSORÁN

A pártértekezletet vacsora követte, amelynek során **Lossonczy István** államtitkár beszélt. Beszédében hangoztatta, hogy túlságosan optimistának nem szabad lenni, azonban meggyőződése, hogyha az ország közönsége bizalommal támogatja a közellátás vezetőit, áthidalhatjuk a nehézségeket s lehetővé válik, hogy mindenki egyformán hozzájuthasson a szükséges közellátási cikkekhez.

Német jelentés a magyar csapatok újabb sikereiről

Berlin, okt. 23. Mint a Német TI értesül, a magyar csapatok a keleti arcvonal déli szakaszán október 21-én lezajlott harcokban újabb sikereket értek el. Heves harcokban visszavetették az ellenséget s elfoglaltak több helységet. A magyar csapatok okt. 23-án több mint 700 szovjet katonát ejtettek foglyul. (MTI.)

Ötven tisztet agyonlőttek a nantesi merénylet miatt

Páris, okt. 23. (Német TI) Illetékes helyről közlik: A franciaországi katonai parancsnok, hogy megtorolja a nantesi német tábori parancsnokság vezetőjének meggyilkolását és hogy elrettentsen hasonló gaztettektől, egyelőre ötven tusz agyonlövését rendelte el. Amennyiben október 23-án éjfélig nem sikerül a tetteseket kézrekeríteni, tekintettel a bűntett súlyosságára, még 50 tuszt lőnek agyon. A francia hatóságok minden erejükkel támogatják a tettesek felkutatását és remélhető, hogy sikerül a tettest és segítőit felfedezni és az eddig tett intézkedések elégségesek lesznek ahhoz, hogy visszatartsák a felbujtókat hasonló gyáva gaztettektől. (MTI)

Petain drámai rádióbeszéde

Vichy, okt. 23. (Ofi) Pétain tábornagy a lakossághoz intézett felhívásában közölte, hogy a megszálló hadsereg egy tisztjét ismeretlen egyének megölték. Ezért a bűnért szerdán 50 francia életével fizetett és csütörtökön még külön 50 embert végeznek ki, ha addigra a bűnösöket nem találják meg.

Franciák! A ti kötelességetek világos. Meg kell szüntetnetek az öldöklést. A fegyverszünet következtében letettük a fegyvert, nincs jogunk arra, hogy a fegyvereket újból kezünkbe vegyük és ezekkel németeket hátbatámadjunk. Az az idegen, aki ezekre a bűncselekményekre kiadta a parancsot, jól tudta, hogy ezekkel a bűncselekményekkel Franciaország eleven húsába vágott. Özvegyeink, árváink és foglyaink nevében kérem önöket, forduljanak ezek ellen az összeesküvők ellen. A haza nevében kérem Önöket segítsenek megtalálni a bűnösöket. Elcsukló hangon kiáltom Önök felé: ne engedjenek több bajt okozni Franciaországnak.

Darlan tengernagy szerdán délben szintén rádiófelhívást intézett a megszállott területek lakosságához, amelyben a német tisztek ellen elkövetett merényletekkel kapcsolatban a megszállt csapatokkal szembeni lojalitásra intette a lakosságot és felszólította, segédkezzék a tettesek és a felhujtók felfedezésében és kézrekerítésében. — (MTI)

Odesszát még nem kebelezték be Romániába

Bukarest, október 23. (Orient Radio.) Külföldi hírek szerint Románia bekebelezte Odesszát. Odesszát — mint ismeretes — október 20-án csupán a transzisztriai közigazgatás alá vontuk be, mint a polgári kormányzóság székhelyét.

A fegyveresen elfoglalt Transzisztriát a népjog értelmében az Odesszában székelő közigazgatási hatóságok igazgatják. Minden ellenkező értelmű beállítás teljesen alaptalan. (MTI.)

Bukarest, október 23. (Orient Radio.) Alexandrianu tanár, Transzisztria kormányzója a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy Transzisztriában az élet visszatért a rendes kerékvágásba. Mindenütt teljes a nyugalom, a földművesek megkezdék az őszi vetést. Kijavították a traktorokat és üzemanyagokat kaptak a mezőgazdaság céljára. Az odesszai víz- és villanyműveket ismét üzembe helyezték. A kereskedelem is megindult, nagymennyiségben szállítanak árucikkeket. Transzisztriában mindenütt megnyiltak újból a templomok és iskolák. (MTI.)

Bukarest, október 23. (Orient Radio.) A kievi pusztítás óta, amelynek központi városnegyedét dinamittal felrobbantották, Odessza elkerülhette a hasonló katasztrófát egy román kapitány hősies cselekedetével, akinek sikerült felfedeznie egy óraműves pokolgépet, amelynek az október 17-ről 18-ra virradó éjszaka 3 órakor kellett volna felrobbannia. A pokolgép közelében, amelynek gyujtózsinórját elvágták, 700 kg. trotyl volt elhelyezve. A visszavonuló bolsevisták elvágtak néhány gátat és árvizeket okoztak, de alkalmas intézkedésekkel elkerülhető volt, hogy a szerencsétlenség általánossá váljék. A haditengerészet az aknazárakat már eltávolította és a tengeri összeköttetés helyreállott. Kutatások folynak az odesszai katakombák bejáratainak és kijáratainak felfedezésére, mert ezekben a földalatti helyiségekben lőszerraktár van és ott még katonák is rejtőzködnek. (MTI)

Olasz jelentés Nápoly bombázásáról

Az olasz főhadiszállás 507. közleménye:

Észak-Afrikában tűzerősségünk, valamint a tengely légihadereje tevékenykedett a tobruki célpontok ellen. A német légihaderő két ellenséges repülőgépet lőtt le.

Bengházit ismételten ellenséges légitámadás érte. Sok bomba a tengerbe esett.

Kelet-Afrikában Culquabertben lévő csapataink megleptek ellenséges alakulatokat és nagy veszteséget okozva szétugrasztották őket.

Egyik vadászgépünk eredményes géppuskatüzet zúdított Gondartól mintegy 30 kilométernyire délkeletre lévő nagy ellenséges sátortáborra.

Az elmult éjszaka az angol légihaderő támadásokat intézett Nápoly, valamint Catania vidéke ellen.

Nápolyra öt egymást követő támadásokban öt óra alatt többszáz gyujtó bombát dobtak le. A bombák a lakóházakban jelentős károkat okoztak, a tüzeket azonban azonnal megfékezték.

A polgári lakosságból, amely csodálatraméltó nyugalomról és fegyelemről tett tanuságot, tizennégyen meghaltak, huszonheten megsebesültek. Aoirealenál a bombák néhány házat rongáltak meg. Itt a veszteség egy halott és négy sebesült. Catania légvédelme lelőtt egy ellenséges bombázót, amely lángolva zuhant le a part közelében.

Saját bombázóink az elmult éjszaka La Valetta kikötőjét támadták meg.

(MTI)

Három napra betiltották a 8 Órai Ujságot

Budapest, október 23. (MTI.): A m. kir. belügyminiszter rendeletével a 8 Órai Ujság c. politikai napilap további megjelenését és terjesztését a lapnak az ország külpolitikai érdekeit veszélyeztető közleménye miatt, 3 napi időtartamra betiltotta.

A létfenntartási index

A m. kir. Központi Statiszlikai Hivatal közli a szeptember havi gazdaságstatisztikai adatokat a következőkben: A nagykereskedelmi árak indexszáma az 1929. évi árakat százzal véve egyenlőeknek, szeptember hó végén az előző havi 129.8-cal szemben 133 volt. A létfenntartási költségek indexe az 1913. évi árakat százzal véve egyenlőeknek, lakbérrel együtt számítva, az előző havi 135.1-gyel szemben szeptember hó végén 139.9, lakbér nélkül számítva pedig az előző havi 150.5-tel szemben 156.8 volt. (MTI.)

Gumicsizmák
javítása
lakkozása
Rétinél, Piac u. 42.

Hungária filmszínház
Ma utoljára
a kacagtató **amerikai vígjáték:**
a
Villám házasság
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!
Holnap: **»Operett!«** Bemutató!

Nemzetvédelmi Bizottság alakult a Nemzetvédelmi Kereszt tulajdonosaiból

Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság és a Nemzetvédelmi Káptalan sajtófogadáson ismertette a bizottság célkitűzéseit, munkáját és a Nemzetvédelmi Kereszt ügyét. Vitéz Faragó Ede elnökhelyettes rámutatott arra, hogy több mint harmincezer kérvény felett kell határozni. Ezt a hatalmas anyagot a Nemzetvédelmi Bizottság még nem tudta teljes egészében feldolgozni és **így még sok kérvény elintézése van folyamatban.** Hangsúlyozta, hogy most kell bebizonyítani, hogy a magyar társadalom alkalmas a magyar módon való szervezkedésre. A nemzetvédelem lényegét a nemzetszolgálatban jelölte meg azzal, hogy az egész mozgalmat kizárólag a nemzeti gondolat szolgálatába állítják.

Bevonják a közönséget az árellenőrzésbe

Az új árfelügyeleti rendszer által biztosítani fogják, hogy a hatóságok által megállapított áron mindenki hozzájuthasson a közszükségleti cikkekhez. Az árkormánybiztosság által megállapított árakat most külön jegyzékben, minden nagyobb városban és községben ki fogják függeszteni. Feltétlenül szükséges, hogy a közönség vegyen részt az árellenőrzésben. Egyrészt a háziasszonyok kísérjék figyelemmel a kifüggesztett árakat, másrészt segítsenek a rendőrség kezére juttatni az árdrágítókat. A közellátásügyi minisztérium hatalmas munkát folytat, hogy megvalósítsa a gyakorlatban a minden visszaélést kiküszöbölő árellenőrzést. Ez a körültekintő, a nemzet egészének érdekeit szolgáló munka eredményeiben akkor lesz teljes, ha a közönség is bekapcsolódik és részt kér belőle. Mindannyiunknak résen kell lennünk és őrt kell állnunk, hiszen saját érdekeinkről, nehezen megkeresett filléreinkről van szó.

Motoros vonatokat indit a Máv. nov. 1-én és 2-án a Köztemetőbe

A MÁV debreceni üzletvezetősége a város közönségének érdekeit kívánja szolgálni azzal, hogy a mult évekhez hasonlóan a Köztemetőbe igyekvő közönségnek kényelmesebb utazása céljából **november hó 1-én és 2-án Debrecen állomás és a Köztemető IV. számú kapuja között motoros ingavonatokat helyez forgalomba.** Ezek a temetői vonatok megállanak a Budai Ézsaiás uccánál, a Vámospércsi útnál, a Temető uccánál, Debrecen-Csapókertnél és a Köztemető III. és IV. sz. kapujánál.

A temető járatok Debrecenből november 1-én 14 óra 04-kor, 15 óra 13-kor, 16 órakor és 16 óra 50-kor, november 2-án pedig 10 óra 17-kor, 14 óra 04-kor, 15 óra 13-kor, 16 órakor, 17 óra 07-kor és 18 óra 58-kor indulnak. A járatok indulási ideje a fenti megállóhelyeken hirdetőtáblákon is közzé van téve. Fentieken kívül utasok fel- és leszállása céljából november hó 1-én és 2-án a Köztemető IV. számú kapujánál Debrecenből 8 óra 12 perckor és 15 órakor induló, illetve Debrecenbe 9 óra 10 és 13 óra 58 perckor érkező menetrendszerű személyvonatokat is megállítjuk.

A temetői vonatokon a menetdíj 26, illetve 22 fillér.

Ha elegáns öltönyt akar keresse fel bizalommal
Nagy Béla
uriszabóságát
Kossuth utca 39. I. em.

Jövő héten rendes és rendkivüli városi közgyülés

A rendkívüli közgyűlésen a Déri György néprajzi múzeum ügyét, a rendes közgyűlésen a tisztviselők beszerzési segélyét és a költségvetést tárgyalják

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának kisgyűlése kedden délelőtt 10 órakor ül össze, kedden délután 5 órakor a városi törvényhatóság rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a Déri György néprajzi múzeum ügye kerül tárgyalásra. A városi tisztviselők beszerzési segélykérdésével változatlanul a szerdai rendes közgyűlésen fog foglalkozni, melyen a költségvetést is tárgyalják.

Itt említjük meg, hogy a **Világítási Vállalat tisztviselői** beszerzési segély megadása iránt kérelmet intéztek a vállalat vezetőségéhez. Egyhavi fizetésüket kérik beszerzési segélyként.

A Hév. munkásai és kalauzai fizetésének 50 százalékát adta drágasági segély címén

Nagy mozgalom volt tegnap a HÉV székháza környékén. Délelőtt 11 órakor fizették ki a villamoskalauzok és vezetők részére az igazgatóság által megszavazott 50 százalékos drágasági, illetve beszerzési segélyt.

A munkások, a villamoskalauzok és vezetők teljes keresetük felét kapták. **Ez az összeg 35 pengőtől 110 pengőig terjedt.**

A tisztviselők is kaptak beszerzési segélyt, de aránylag kevesebb összeget, mint a kisebbfizetésű munkások.

A HÉV igazgatóságának szociális intézkedését örömmel üdvözöljük.

Kitünően sikerültek Ghyczy Judit próbafelvételei a Hunniában

Szerződéssel kínálták meg egy nagy film főszerepére

Nagyon sok leány álmainak betetőzése, hogy a világhír felé elindító filmhez jusson, sztár lehessen, sikerek fűződjenek nevéhez és ami vele jár, óriási gázsit kapjon. Rövid pár szóban elbeszélve ezt kínálták fel **Ghyczy Juditnak,** a debreceni úritársadalom egyik ismert, előkelő tagjának. Pár hónappal ezelőtt terjedt el a híre annak, hogy megkezdték az ő főszereplésével egy nagy magyar film forgatását. Alkalmunk volt, hogy beszélgetést folytatni **Ghyczy Judittal**, aki a „filmsztárságának" hiteles történetét így mondta el:

— Néhány hónappal ezelőtt Budapesten voltam. Társaságommal kimentünk a Hunniába, ahol találkoztam **Bingert János** vezérigazgatóval. Fantáziát látott bennem s ezért meghívott próbafelvételre. Még aznap délután öt órakor hozzákezdtek az „előkészítésemhez", ami hatig tartott. Akkor kezdődött a próba. Mondhatom, „civilnek" nagyon mulatságos. Odaállították a gép elé. Előbb egészen lassan fényképezték csak a fejemet, úgyhogy átfordítottam egyik oldalról a másikra. Közben minden állásban csinálták rólam a felvételeket. Nevetnem kellett, hogy lássák a képen mosolygó, nevető arcomat is. Ez a fényképezés mintegy másfél óráig tartott. Akkor betanítottak velem egy jelenetet, ezt le kellett játszanom. Leültem egy diványra és valakit nagyon vártam. Csengettek, sietve eléje mentem, boldog örömmel, hogy jön. Csalódtam, nem jött. Ezt a csalódást kellett arckifejezéssel megjátszanom, tizenegy órára lett készen a próbafelvétel.

— Egy hétig nem tudtam semmit az eredményről. Akkor telefonált Bingert János vezérigazgató, aki — bár ezt soha nem szokta senkivel megcsinálni — a próbafelvételeknél kezdettől végig jelen volt, **közölte velem, hogy a felvételek nagyon jól sikerültek, a hangom jó, mozgásom kitűnő, most már csak tanulnom kell, hogy indulhassak.** Megígérte, hogy etekintetben mindenet elintéz, hogy minél előbb tisztában legyek azzal, amit a studióban a művészeknek tudniok kell.

— Hazajöttünk... és többet nem jelentkeztünk...

— Hónapok teltek el és semmi sem történt. Egyszer csak felhívtak telefonon. Bejelentették, hogy az egyik filmiroda két tisztviselője és Kalmár rendező, aki Karády Katalin „Halálos tavasz"-át rendezte, itt vannak Debrecenben. Szó volt a következő nagy filmről. Nyolc évvel ezelőtt Muráti játszotta a „Tűzmadár" főszerepét. Ezt a témát Babay átírta és **„Haláltánc" címen forgatták volna le velem, Marietta főszerepét kellett volna játszanom.** Az egész terv készen ki volt dolgozva. Július végén ismét Pesten voltam, a filmet augusztus 20-án kezdték volna forgatni. Addig — a három hét alatt — kellett megtanulnom a szerepet, de **főleg a táncokat, mert nagyon sok szép tánc van a filmben.**

— Édesapám az egészről addig még nem tudott. Mikor előadtam a tervet, kijelentette, **szó sem lehet róla, nem engedi meg, hogy a filmhez menjek. Másnap lemondtam a filmgyárban a főszerepet, természetesen a már kész szerződést sem irtam alá.** Harmadnap felhívott **Perényi László**, a színész, aki a partnerem lett volna, a filmen a vőlegényem. Kérte, hadd beszéljen velem. **Mindenáron rá akart venni, hogy fogadjam el a nagyszerű szerződést, látta a próbafilmet, tehát okvetlenül menjek ki, a siker biztos.** Édesapámmal is tárgyalt, ő azonban ismét elutasító választ adott.

— Filmkarrierem véget ért. A lapokból olvastam, hogy **a „Haláltánc" forgatása megindult. Gol Bea játsza a főszerepet...**

Közérdekü levél

A világ sok nagyobb baja között hadd hívjam fel a városi fürdő vezetőségének figyelmét egy jelentéktelennek látszó körülményre.

A fürdő bejáratának előcsarnokában néhány szép és szellemes rajzot helyeztek el, amely ötletes jeleneteket ábrázol a fürdőzők életéből. A képeket mindenki szívesen megnézné és gyönyörködne bennük, de ezeket a képeket olyan magasan helyezték el, hogy nyakszirtmerevedés vagy nyakcsigolyatörés veszélye nélkül senki sem nézhet rá.

Többed magammal voltam kint a fürdőben s minden vendég csodálkozott rajta, hogy ha már kiteszik a képeket, miért nem engedik szemlélni is.

Teljes tisztelettel: **egy fürdőző.**

Okvetlen nézze meg a
Burg József
fotószalon uj kirakatait
Hangya bérház

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Az idei Halottak Napja

A hívektől függ, mikor világitják és díszitik a sírokat

Hírt adtunk arról, hogy a hercegprímás rendeletére a katolikus hívek ebben az évben a Halottak Napját nem Mindszentek utáni napon, november 2-án tartják, hanem 3-án.

Erre az intézkedésre szükség volt, miután ünnepnapon, illetve vasárnapon fekete miseruhás gyászmisét mondani nem lehet. Ilyenformán a halottak napjának liturgikus részét, tehát a halottakért elmondandó három misét a vasárnap utáni napon tartja az egyház. **A Halottak napját megelőző ájtatosság (litánia) vasárnap este lesz a templomokban.**

A temetőlátogatásra vonatkozóan, a sírok virágokkal és mécsesekkel történő feldíszítéséről az egyház nem intézkedik, erre vonatkozóan semmilyen rendelkezés nincs, ez teljesen a hívektől függ, hiszen ez csak régi szokás és nem egyházi törvény. A katolikus egyház ebben nem kívánja a híveket irányítani, ki-ki akkor megy elhunyt hozzátartozóinak és barátainak sírjához kegyeletét leróni, amikor azt a multban is tette.

A hívek zöme bizonyára szintén tartja magát az egyházi beosztáshoz és Halottak Napját megelőző estén, vagyis vasárnap díszíti fel és világítja ki szerettei sírját.

Az olasz szabadidő mozgalmat ismertette Molnár János a „Gönczy" Tanitóegyesületben

A Gönczy Tanítóegyesület irodalmi szakosztálya előadásainak keretében nagy érdeklődés mellett ismertette **Molnár János** az olasz szabadidőmozgalmat.

Mussolini 1930. évi munkaalkotmánya véglegesen szakított az osztályharc elvével. Az emberek együttélését nem a munkaadó és munkás szembenállásában, hanem az alkotó munkára való szövetkezésükben látja. Így teremtett a fasiszta Olaszország új embert, új jellemet, új hitet. Ebben az újjászületett államban fontos szerep jutott a Dopolavoronak, a nemzeti szabadidő-mozgalomnak. A Duce maga azt mondja erről a mozgalomról, hogy békemű, amely a testvériség, szeretet és civilizáció magasztos küldetését tölti be. A fasizmusnak egyik legjellemzőbb és legeredetibb szervezete.

A Dopolavoro munkaterülete három nagy körre osztható. Ezek: a nép szellemi nevelése, a testi nevelés és a társadalmi gondoskodás. Ez az intézmény tagjainak életét könnyebbé, gazdagabbá teszi és látókörét tágítja. Egész más fogalmat alkot saját munkájáról is s különösen a közösségről, melynek öntudatos, boldog tagjává válik az olasz munkás, mert érzi, tisztán látja, hogy nincs többé kirekesztve abból az életből, ami eddig csak egy kisebbség előjoga volt.

A rendkívül értékes előadás mindvégig lebilincselte a hallgatók figyelmét s az utána kifejlődött vitában sok érdekes észrevétel hangzott el.

Folyó hó 27-én folytatja ismertetését Molnár János. Érdeklődőket szívesen lát az elnökség. **(H. J.)**

Esernyőket szaküzletben
Ernyőszalon
Piac utca 77.
Javitás — áthuzás

Takarékoskodjunk betűvel és szótaggal

(Egy kis nyelvészkedés)

Mióta háborús állapotban vagyunk, miniszter, államtitkár, főispán, polgármester, főszolgabíró nem győzi eléggé figyelmeztetni a közönséget, hogy takarékoskodjék élelemmel, ruházattal, tüzelővel, papirossal. Nem tartozom az említett hatalmasságok közé, de azért én is bátorkodom figyelmeztetést intézni mindazokhoz, akiket illet. Szól pedig ez a hadiállapottól független figyelmeztetés ilyenképpen: Takarékoskodjunk betűvel az írásban és nyomtatásban, szótaggal a beszédben.

Aki csak valamennyire is ismeri a magyar nyelvet, tudja, hogy a magyar így beszél: A kondás disznót őriz és nem disznókat, a juhász juhot nyír és nem juhokat, a kertész diót ver és nem diókat, a szegény ember az erdőben gombát szed és nem gombákat. Ezek a példák, melyeket a végtelenségig szaporíthatnánk, azt bizonyítják, hogy a magyar jobban szereti az egyes számot, mint a többest, kivált, ha anyag- vagy gyüjtőnevekről van szó.

Ha így áll a dolog, akkor bizonyára nem makyar észjárás szerint hirdeti a textiles a maga áruját így: **szövetek, vásznak, selymek,** a fűszeres: **cukorkák, konzervek, desszertek,** a vendéglős: **fajborok és részvénysörök,** a rövidárus: **kesztyük, nyakkendők, harisnyák,** mert mindezek a hirdetmények, akár az üzleti kirakatokban, akár az ujság hasábjain jelennek is meg, megelégedhetnének a teljesen érthető és igazán magyaros egyes számmal is.

Idegen példát követnek azok a hivatalok is, melyek egyik-másik ajtóra ezt függesztik ki: **Idegeneknek** tilos a bemenet, valamint azok a ház- és telektulajdonosok, akik a kapura ilyen felhivást alkalmaznak: **Idegeneknek** tilos az átjárás, pedig ezek közé a ház- és telektulajdonosok közé tartozik a Tisza István tudományegyetem is.

Kapukon, ajtókon egy más felirás is látható szekrényre vagy nyilásra alkalmazva: **Levelek, hirlapok;** ez a felirás is idegen mintára készült.

A többes imádatba belecsik a hirlap is (nomen est odiosum), mikor egyik állandó rovatára **Apróhirdetések**-et illeszt, holott elég volna: **Apróhirdetés,** mert a rovatba akkor is belefér akár száz kis hirdetés.

Sokkal nagyobb baj, hogy az íráson és nyomtatványon túl a beszédbe, az élő szóba is bekapott és ott mind tovább és tovább lerjeszkedik ez az idegenszerű többes szám.

A villamoskalauz és ellenőr már nem is mondja máskép: **Kérem a jegyeket!** vagy: **Szolgálhatok jegyekkel?** Pedig egy embernek elég egy jegy: a klinikára igyekvő szegény falusi beteg annak az egynek az árát is nehezen kapargatja elő a zsebkendő széléből vagy a bugyilláris fenekéről.

A **Szolgálhatok jegyeket?** még más bajban is szenved. Magyarul **személyt** szolgálunk, **dologgal** szolgálunk, tehát a kalauznak így kellene az utasokhoz fordulni: **Szolgálhatok jeggyel?**

Az iskola sem maradt mentes a többes járványtól, mert ott is gyakran halljuk a vezényszót: **Kezeket fel! Kezeket le!** Pedig ha a tanár vagy tanító ezt így hangoztatná: **Kezet fel! Kezet le!,** akkor is tudná minden ép eszű és főkép minden ép nyelvérzékű tanuló, hogy mind a két kezével kell gyakorlatoznia.

Az élelmiszerrel, ruhaneművel, tüzelővel való takarékoskodást a hadiállapot követeli, sőt parancsolja, de ez csak a háború tartamára szól; a betűvel és szótaggal való takarékoskodás, a felesleges, jobban mondva az idegenszerű többes számnak a gondos kerülése nincs időhöz kötve; ezzel a takarékoskodással állandóan védjük és fenntartjuk a magyar nyelv ősi természetét, a magyar észjárás egyik legérdekesebb sajátságát. **Kardos Albert.**

Másfél méter széles gyalogút készül téglából a Pozsonyi-úton

Már most meg kell tenni az intézkedéseket a gyalogút védelmében

A Pozsonyi útnak a vámsorompótól a Hatvan utca és Köntös kert között vezető hosszabb részén új gyalogutat épitenek és másfél méter széles téglából készült utat adnak át rövidesen a forgalomnak. A munkálatok már jól előre haladtak és a környék lakosai nagy örömmel veszik tudomásul, hogy sokszor megismételt kérésüket részben teljesitik már. A Pozsonyi út nagyon forgalmas és több mint 12 utcának a fő útvonala és egyetlen olyan útja, melyen át a belvárosba lehet jönni szekérrel is. A Pozsonyi út azonban annak ellenére, hogy a két igen népes kertségnek egyetlen főútvonala még nincs kikövezve a szekérközlekedés számára. A város a Lilla tér egyengetése során nagy költséggel a munkások százaival hordatta el a homokot végig a hosszú Pozsony úton, hogy feltöltsék azt a kövezés alá. A lakosság heteken át nézhette, hogy hordják a keskeny vágányon a vaskocsik a földet. Megtörtént az úttest egyengetése is, de az út nem épült meg, sőt évek mulva tönkre ment a kövezés alá hordott feltöltés is. A nagy költség kárba veszett, az út maradt továbbra is járhatatlanul sáros minden esőzés idején és szárazság idején pedig olyan laza homokos, hogy még szörnyű állatkinzások árán sem tudtak teherrel járni arra a fuvarosok és még kétszeres áron sem vállalták a környék lakói részére a fuvarozást. Ha akadt fuvaros, az kénytelen volt a gyalogútra hajtani és így tönkre tették a széles salak gyalogutat, melyet három éve készítettek el tekintélyes költséggel. Ezt a széles salakutat, melyet a fuvarosok szekerei tettek tönkre, cserélik ki most téglajárdával, de félő, hogy ez a téglajárda is az előbbi járda sorsára jut, ha nem védik meg a fuvaros szekerektől. Már most meg kell tenni a védő intézkedéseket, nehogy felhajtsanak a szekeresek a téglajárdára. A Pozsonyi úton két éve felhalmozva sorakozik végig a szekérút mentén a kövezőanyag, melynek kihordása több ezer pengőbe kerül. Ideje volna már a köveket végig rakni a Pozsonyi úton, hogy köves szekérútja is legyen már annak a népes városrésznek, mert míg szekérút nem lesz, mindig ki lesz téve az új köves gyalogjárda annak, hogy ráhajtanak a kocsisok, akik elvégre rendeltetési helyére is akarják vinni az árut, ha a rendes úton nem lehet, hát a gyalogúton.

Zsarolási és magánlaksértési per lett a cséplési bérkövetelésből

Dr. szentimrei Nagy Samu ügyvéd pisztolylövésekkel védte magát tanyája udvarán

A debreceni törvényszék büntető tanácsa elé került szerdán délelőtt ifj. Egri János gépész és nyolc mezőgazdasági munkás, akik ellen magánlaksértés és zsarolás kísérlete miatt tett feljelentést dr. szentimrei Nagy Samu debreceni ügyvéd, földbirtokos. A vád szerint Egri és társai behatoltak engedelem nélkül az ügyvéd tanyájának udvarára és ott fenyegetőzve követelték cséplési bérüknek szerintük a megállapodás értelmében való megfizetését. A munkásoknak olyan fenyegető volt a magatartása, hogy az ügyvéd jónak látta **védelmére pisztolyt venni elő és két riasztó lövést is adott le.** Kevéssel utána a munkások eltávoztak a tanyából anélkül, hogy az ügyvédet bántották volna, vagy a gazdaságban kárt okoztak volna.

Cs. **Sebestyén** György tanácselnök kérdésére a vádlottak egybehangzóan azt adták elő, hogy ők a cséplésre megállapodtak dr. szentimrei Nagy Samu ügyvéddel, mint a debreceni határban fekvő birtok tulajdonosával, hogy fizet fejenként 25 kiló búzát, mert a gabonát gyors munkával kellett csépelni, mivel az megázott. Vasárnap is dolgoztak és éjszaka is. A cséplés befejezése után nem kapták meg bérüket a megállapodás értelmében és napok mulva kérték azt a tanyában, de nem fenyegetőztek, az ügyvéd volt az, aki őket bitangoknak, rablóbanditáknak nevezte el.

Elnök a vádlottakhoz: Maguk megkapták már a követelésüket?

— Nem kaptuk még meg a pénzünket — volt a válasz.

Dr. szentimrei **Nagy** Samu a tanúkihallgatás során elmondotta, hogy ő tényleg megállapodott munkásaival abban, hogy fizet 25 kiló búzát, illetve annak az árát, mivel a gabona nyers volt.

Elnök: Miért nem fizette akkor meg, ha megállapodtak?

— **Azért, mert én mint ügyvéd nem követhetek el drágítást. A 25 kiló búzát csak gazdasági kényszerűségből igértem meg, a nyers gabonát sürgősen csépelni kellett.** Amikor követelték a munkások a 25 kilót, azt mondottam, menjenek a bírósághoz és pereljék, **ha megítélik kifizetem.**

— Hogyan történt a tanyabeli jelenet?

— A tanyára mentem kocsin, a leányom is ott volt. Útközben megállították a kocsimat és kérték a 25 kilónak megfelelő pénzt. Azt válaszoltam, hogy ne mtárgyaljak az úton, majd az irodámban keressenek fel. Utánam jöttek a tanyába és olyan fenyegető volt a magatartásuk, olyan forradalmi hangot használtak, hogy **kénytelen voltam fegyveremből két lövést adni le, hogy távol tartsam a mindig felém közeledőket.** Az egyik munkás, amikor elővettem a fegyvert és figyelmeztette őket, hogy védekezni fogok, ha erőszakot akarnak alkalmazni, a mellét mutatta és azt kiabálta: Ide lőjjön ügyvéd úr! **Én persze nem lőttem előre, hanem hátrafelé. A lövésektől azonban elájult a majorosné, annak segitségére siettem.** A munkások eltávoztak, de fenyegettek még akkor is.

— Milyen fenyegetések hangzottak el?

— Kijelentették, hogy nem mennek el addig a tanyából, míg nem fizetek. Kiabálták, hogy elviszneK magukkal, de pontosan nem emlékszem már a szavakra.

Több tanut kérdezett meg a bíróság, de azok vallomásából sem derült ki, hogy az ügyvéd életét fenyegették volna a munkások, vagy olyat mondottak volna, amiből komoly veszélyre gondolhatott.

A bizonyitási eljárás befejezte után dr. **Böszörményi** ügyész kérte a bíróságot, hogy állapitsa meg a bűnösséget magánlaksértésben és zsarolás kísérletében, mert azzal, hogy csoportosan jelentek meg engedély nélkül a tanya udvarán, már kényszerítő hatást akartak elérni. Felhivta a bíróság figyelmét az ügyész arra, hogy végeredményben jogos követelésüket kérték a munkások, erőszakot nem alkalmaztak és ez enyhítő körülménynek számit.

Dr. **Miszti** Károly ügyvéd védőbeszédében hivatkozott arra, hogy a munkások nem követtek el bűncselekményt, nem akartak ők zsarolni csak a megállapodás betartását kérték. Munkájuk bérét, amire szükségük van, abból élnek családjukkal. Érthető, hogy türelmetlenek voltak, amikor nem kapták meg a bért és a bírósághoz utasította őket a gazda. A munkás nem várhat heteken át arra, hogy megitélje a bíróság a követelést. Erőszakot nem alkalmaztak, nyitott kapun mentek be a tanyaudvarra.

A bíróság rövid ideig tartó tanácskozás után úgy látta, hogy az **eljárást az ügy csekély voltára való tekintettel meg kell szüntetni.**

Regélő múlt

„A SOK KOMA KÖZT IS ELVESZHET A GYERMEK"

Ama régi jó népies közmondás, hogy sok bába közt elvész a gyermek, Debrecen városában 200 évvel ezelőtt olyképp módosittatott a nemes tanácsbéliek ajkán, hogy „a gyermek a sok koma között is elveszhet". Úgy állván a dolog abban az erkölcsök egyéni magaslatán lévő régi világban, hogy bizony Debrecenben egy-egy újszülött megkeresztelése alkalmából a szülők nem egy, nem kettő, sőt nem is tíz, hanem 20—30—50 és 100 komát is választottak ismerőseik köréből. A derék debreceni polgárok az ilyen megtiszteletetést örömmel és szivességgel vállalták, mert hiszen másnak nem vették a keresztszülői tisztséget, mint alkalomnak arra, hogy a keresztelési dinom-dánomon megjelenjenek és résztvegyenek a finom eszem-iszomokban. De azután vajmi keveset törödtek a megkeresztelt gyermekkel. Gyakran előfordult, hogy valakinek száz komája volt s mikor árvaságra jutott, nem akadt egyetlen a sok keresztszülő között, aki pártját fogta volna.

Ezt az állapotot évekig elnézte a város erkölcseire olyan nagyon féltékeny Magisztrátus. Mikor aztán több olyan eset merült fel, hogy az árva gyermek a sok koma között elkallódott, szigorú rendet teremtettek e téren is a város bölcsei. Olvassuk az 1745. évi városi protokollumban az ide való határozatokat, amelyek szólanak pedig a következőképpen:

A koma hívások körüli rendetlenkedések megszüntetésére döntetett, hogy az újszülött megkereszteltetéséhez a sok, tán még száz koma helyett csak három koma hívható. Minthogy a templomban csak az asszonyok jelenvén meg, a férfiak nem, nem tudható, hogy a megkereszteltnek hány komája van, ezek a szent célnak nem tettek eleget, az árvánmaradott keresztfiakat és leányokat nem nevelték és nem tanitották a szent keresztyén életre és tudományra. Ennek utána tehát mind a férfiak, mind a nők tartoznak jelen lenni a keresztelőhelyen nemcsak aki keresztvízre tartja és annak férje, hanem a felkéretett három koma is.

A továbbiak során a város tanácsa elrendelte azt is, hogy a keresztelő pap tartozik a komákat — mint keresztszülőket — komolyan figyelmeztetni, hogy a komaság nem üres megtiszteltetés, hanem a felelősséggel és áldozatkészséggel járó hivatás, amit betartani debreceni polgárnak becsületébe vágó dolog. Az imígyen megrendszabályozott komaságot persze később nem vették könnyelmüen. Aki elvállalta ezt a tisztséget, valóban hivatása magaslatán is állott, mert a szülők életbenlétében is, akár pedig haláluk után állandóan foglalkoztak keresztgyermekeik jövőjével. (b. s.)

Rádió, 6 világmárka
60 tipus közül lehet választani **12 havi**
részletre is
Horváth Sándor
rádió, villamos szaküzletében, Hunyady u. 18. Telefon 17-57.

Százra emelkedik a debreceni református tanitók létszáma

A református elemi iskolás gyermekek száma: 4680 — Beiktatták Kulcsár Dezső anyakönyvvezető lelkészt állásába — A debreceni református egyház anyakönyve az ország egyik legrégibb és legteljesebb adatgyüjteménye — A református presbiterium gyűlése

A református egyház presbiteriuma tegnap délután **Révész Imre** püspök és **Kölcsey Sándor** polgármester elnökletével gyűlést tartott. A püspök Bibliát olvasott, majd imádkozott, utána **Uray Sándor** lelkipásztor, h. lelkészelnök napirend előtt felszólalt és ünnepélyesen meghívta a presbitereket bibliaórára. Öt év óta folynak a presbiterek bibliaórái, melyeket ő kezdeményezett és később a missziói bizottság szervezte azokat. Minden évben négyszer: október 31-én, karácsonykor, húsvétkor és pünkösd előtt tartanak bibliaórát. Uray Sándor most meghívta a presbitereket a jövő héten kedden és csütörtökön délután 6 órakor a presbiteri tanácsteremben tartandó presbiteri bibliaórára. Régebben felmerült az a terv, hogy a presbiteri bibliaórák után megbeszélést tartsanak. Ezeket az összejöveteleket dr Görgey Márton volt tiszti főorvos és dr Vásáry István most már országgyűlési képviselő akkor nagyon felkarolták, értékes gondolatokat vetettek fel.

A presbiterek a meghívást köszönettel fogadták és most már nagyszámban jelennek meg az értékes bibliatanulmányi összejövetelen, melyen a jelenések könyvét beszélik meg.

Dr **Juhász Nagy Sándor** terjesztette elő vitéz dr Szabó Sándor presbiteri tisztéről való lemondását, mivel elhelyezték Debrecenből. A presbiterium nagy sajnálattal vette tudomásul távozását és eddigi értékes, buzgó munkásságáért köszönetet mondott.

Helyére dr **Jakucs István** kollégiumi igazgatót hívták be, aki már volt presbiter, így most nem tett esküt. A presbiterium a püspököt kérte fel, hogy az egyház szegényének, a Kollégiumnak egyik nagyon kiváló igazgatóját és messze évtizedekre visszanyúlóan egyik leghűségesebb tanárát a presbiteriumban köszöntsék. Működéséből egyaránt fog újból áldás származni a presbiteriumra is és a Kollégiumra is.

Dr **Juhász Nagy Sándor** főjegyző bejelentette, hogy néhai özv. **Nagy Bálintné 10 holdas ingatlanát az egyházra hagyta, hogy a fia, ifj. Nagy Bálint hősi halált halt katona nevét viselő alapítványt létesítsenek belőle.** Az ingatlant már birtokba is vették. A presbiterium a kegyes adományt meleg köszönettel elfogadta és megállapította, hogy új irányt mutat, mert iskolai célokra történt az ingatlan hagyományozása. Kimondta a presbiterium, hogy **ifj. Nagy Bálint emlékére az egyik népiskolai tantermet nevezik el nevéről és ezt emléktáblával megjelölik**, hogy buzdításul és példaként szolgáljon a jövő nemzedék számára.

Köszönettel tudomásul vette a presbiterium azt az új adományt is, melylyel a Wolff Lipót és fiai cég birtokából eddig adott 800 négyszögölet 1210 négyszögölre ajándékképpen kiegészítették.

Köszönetet mondtak Nagy Sándor homokkerti lakos 3.50 pengős adományáért is.

Ünnepélyes keretek között történt meg a Siposs Imre lelkipásztor nyugalombavonulásával megüresedett anyakönyvvezetői lelkészi állásba **Kulcsár Dezső** lelkipásztor beiktatása.

Dr **Révész Imre** püspök intézett hozzá szép beszédet, melyben kiemelte az anyakönyvek pontos vezetésének nagy jelentőségét. Egyházközségünk — mondta a püspök — azok közé az egyházak közé tartozik, melyekre **egyéb óriási értékek mellett még kiválóan régi és pótolhatatlanul értékes anyakönyvek is vannak bízva.** A debreceni egyház régi anyakönyvei olyankori időpontban kezdődnek, melynél régebbi időponti anyakönyvekkel, tudniillik a 17. század végéhez közeledő időbeli anyakönyvekkel alig egy-két egyház rendelkezik, azok is inkább csak anyakönyv-törmelékekkel bírnak. **A hatalmas anyakönyvsorozatunk magában is megérdemli a leggondosabb kezelést.** Különösen ilyen időkben, amikor annyira fontos szerepet játszanak emberek ezreinek életében a fellelhető anyakönyvi bejegyzések.

A püspök elismeréssel szólt Kulcsár Dezső lelkész képességeiről s külön kiemelte, hogy legközelebb egészen impozáns történelmi dolgozata jelenik meg. Igen fontos feladata lesz a népmozgalmi adatok nyilvántartása terén is.

Kulcsár Dezső hálás köszönetet mondott mind megválasztásáért, mind a püspök üdvözlő szavaiért, valamint Juhász Nagy Sándor támogatásáért. Ígérte, hogy a hivatalba jövő embereket nem ügyfelekként kezeli, hanem mint az egyház tagjait, akik ügyeik elintézése mellett még lelki többletet is várnak. Ezt nyujtani törekszik nekik. Pontos és lelkiismeretes vezetést ígért. Meggyőződése, hogyha az egyházrészek önálló egyházakká fejlődnek is, szükség lesz a központi szervre, mely mint az egyház szeme figyel kifelé. Különösen nagy jelentősége lesz itt a munkának a reverzálisok terén. Ígéri, hogy ezen a téren is megteszi kötelességét.

Tudomásul vette a presbiterium az elnökség intézkedését, mely szerint **a Nagy-, a Kis-, a Kossuth uccai, a homokkerti templomokban délután 5 órakor, a Mester uccaiban 4 órakor, az Árpád téri, csapókerti, kerekestelepi és nyilastelepi templomokban 3 órakor lesznek az istentiszteletek.**

A polgármester felhívást intézett az egyházhoz, hogy egyetértve az állami szociális akcióval és a városi műszaki ügyosztállyal, engedje át az Ispotályban levő két helyiségét a KIE iparostanonc-otthona részére. A város ezeket a helyiségeket 16.000 pengő költséggel rendbehozatja és az Országot Családvédelmi Alap támogatásával a KIE ebben az épületben száz bentlakó iparostanonc ifjú részére tartana fenn otthont.

A presbiterium egyhangúlag kimondta, hogy mivel az iparosifjúság vallásos nevelését rendkívül fontosnak tartja, ezért a kért helyiséget átengedi.

Tudomásul vette a presbiterium, hogy a püspök kirendelte tanyai segédlelkészül a régieken kívül **Sulyok Kálmán** új segédlelkészt.

Az egyházmegyei elnökség jóváhagyta az egyház 1940. évi zárószámadását, illetőleg ilyen javaslattal a megyei közgyűlés elé terjeszti.

A Kossuth uccai egyházrészhez **Nagy János** ny. rendőrtiszthelyettest, a kistemplomi egyházrészhez **Osváth Istvánt** választották meg egyházfiakká. A hivatali esküt majd az egyházrészi tanács előtt teszik le.

A középfokú gazdasági szakiskolákban hetenként egy helyett két vallásos óra tartását határozták el.

Felterjesztést intéznek a kultuszminiszterhez **két új elemi iskolai tanítói állás engedélyezése iránt.** A kérés oka és magyarázata az, hogy míg tavaly 14 hetedik és nyolcadik osztály működött, addig az idén már ez a létszám 18-ra emelkedett. Ez a körülmény és ez a szép fejlődés a nyolcosztályú elemi iskolákban a társadalom és az egyház nagy szinvonal emelkedésével fog járni. **Eddig 98 tanerő működött a debreceni református egyházban, a jövőben így éppen száz tanerővel birnánk.** A mult évben csak 97 tanterme volt az egyháznak. A presbiterium megkéri a kultuszminisztert a két állás szervezéséhez az engedélyt és az államsegélyt, egyúttal a várostól kéri, hogy két új tantermet építtessen vagy bocsásson rendelkezésre.

Támogatja a presbiterium a nyilastelepi egyházrész kérelmét, hogy az iskola melletti teret sportter céljára építsék ki, kerítsék körül.

Szabó Károly igazgató terjesztette elő az iskolaszéki jelentést, melyből kitünt, hogy **Debrecenben 4680 elemi iskolás református gyermek van.**

Tudomásul vették, hogy **Nagy Sándorné Asztalos Ilonka** tanítónő állásáról lemondott, **Tóth Sándor** tanítói pedig a kultuszminiszter 39 évi hűségesen és mindenkor példás szorgalommal ellátott tanítói munka után nyugalomba helyezte.

Bartha József református tanítót a kultuszminiszter a VII. fizetési osztályba előléptette. A kinevezést a presbiterium örömmel vette tudomásul.

Több kisebbjelentőségű ügy letárgyalása után a gyűlés a püspök imájával ért véget.

Mindenszentekre
Koszoruk, Csokrok
legizlésebb kivitelben
legolcsóbban
RÓZSA virágcsarnok
Kossuth utoa 3 szám.

Debreceni költő Horthy-eposzát olvassák a keleti hadszintér magyar honvédei

Évekkel ezelőtt egy kis sápadt arcú diák kopogott be hozzánk költeményeivel. Ez a kis poéta: thardi Veress Lajos volt. Egy párszor meglátogatott bennünket, de az utolsó években úgy tünt fel, mintha az ifjúkori költői láng eltünt volna halkan, ahogy jött... De nem — tegnap beállított hozzánk egy nagy kinyomtatott könyvvel, melynek a címe: „Novara Hőse" — Horthy-eposz volt. A felismerés régi örömével fogadtuk, mert hiszen rövid időn belül tapasztaltuk költői müveiből, hogy valami egészen eredeti egyéniségről van szó, ki a trianoni évek szomorú napjait, a világháborút és egy eszményi embert énekelt meg eposz formájában: A „Novara Hősét". **Nagybányai vitéz Horthy Miklóst, a mi Hadurunkat.** Ki volt, aki mint kis sápadt diák jött és ki volt, aki mint csaknem kész tanár érkezett? — mindenre megfelelt nekünk az egyetlen bizonyíték, munkájának ragyogó gyümölcse, a Horthy-eposz.

Dolgozni eredményesen és a jó Istenhez emelkedni csak csendes, szüzies magányban képes a költő. Csendben, szerényen alkotta nagy művét az szerző, aki elmondotta, hogy **művét a keleti front katonáinak is elküldte bátyja révén és már ott is ismerik és olvassák kemény csaták édes pihenése közben.** Majd elmesélte, hogy a müt **először gróf Csáky István látta,** akivel Budán találkozott sétája alkalmával. Látta, hogy írok a padon és nézem a várost fáradt szemmel — meséli. Megszólított és elmeséltem neki életem történetét: Az árvaságot, a küzdelmet, amíg a Horthy-eposzhoz jutottam. Elősegítem a kiadását — felelt a külügyminiszter. **Rá azonban nemsokára meghalt** — tudjuk — és a költő nem mindennapi örömére igéretét mégis megtartotta, mert **értesítette Dálnokfalvi Bartha Károly honvédelmi miniszter urat, hogy helyette most már ő támogassa: És így történt.** Erkölcsi és anyagi támogatásban részesítettek.

Továbbiakban szerényen elmondja a szerző, hogy **Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter úr sajátkezű aláírásával méltatta, Herczeg Ferenc, író fejedelem értékes, csodálatos munkának nevezte levelében. De a legbüszkébb Thardy W. Lajos a Kormányzó Úr köszönő elismerésére.**

A szerző különben már külföldön sem ismeretlen, maga a **német birodalom Vezére tüntette ki köszönetével a „Vezérhez" című művét.**

A költői mű tetemes anyagi hasznát a szerző kiadójával való megbeszélése alapján a magyar repülő alap javára ajánlotta fel. Söt 200 ingyen példányt a honvédség is kapott.

Így tárult fel előttünk egy költő élete a mában és ez a költő Thardy W. Lajos.

Aranyos Endre.

Dr Makkai Sándor lett a hittudományi kar prodékánja

Mint arról beszámoltunk, az egyetem református hittudományi karán üresedés állott be a prodékáni tisztségben, mert a tavalyi dékánt, D. dr. Kállay Kálmánt, tanártársai bizalma az egyetem rektori székébe emelte.

A hittudományi kar professzorai kari ülésen választották meg egyhangúan D. dr. Kállay professzor helyébe a prodékáni tisztségre dr. **Makkai** Sándort, a volt erdélyi püspököt.

Ezzel az egyetem tanácsának létszáma is egésszé vált, miután már ezt megelőzőleg dr. **Pap** Károlyt prorektornak megválasztották.

A városi segélyt csökkenti a ref. egyházban a faáremelkedés

A református egyház gazdasági bizottsága jelentést tett a presbiteriumnak arról, hogy a városi segély a tűzifa árának emelkedése folytán egyre csökken.

Ezzel kapcsolatban dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző javaslatot terjesztett elő. A helyzet ugyanis az, hogy Debrecen városa elemi iskolákat nem tart fenn, jóllehet ez a törvény szerint a politikai község feladata. A református egyház és Debrecen városa között 1940-ben szerződés jött létre, mely kimondta, hogy a város megfelelő összeget ad segélyképpen az egyháznak az elemi iskolák fenntartása céljára. Ebből az összegből levonták a multban is azokat az összegeket, amelyeket a szolgáltatott tűzifa értéke képviselt. Az utóbbi években a tüzifa ára többször emelkedett és ezzel arányosan a városi segély összege kisebb lett. Megtörténhetne, hogy ha további faáremelkedés következnek be, a város által az egyháznak adott segély teljesen leapadna.

Juhász Nagy Sándor főjegyző ezért azt a javaslatot terjesztette elő, kérjék, hogy a város a tűzifa értékét a segély szempontjából stabilizálja és ezt a meghatározott és nem változó összeget vonja le a segélyből.

A javaslatot a presbiterium egyhangulag elfogadta.

Debreceni vádlott a szatmári törvényszék előtt

Szatmárról jelentik: Szilágyi János debreceni piaci árus csalással vádolva került a szatmári törvényszék egyesbírója elé. Ring Jenö ugyancsak debreceni lakos feljelentésére indult meg ellene az eljárás, amely során a szatmári rendőrség letartóztatta.

A vádirat szerint Szilágyi egy szatmári utazás befejezése után felkereste Ring Jenöt és kitünően jövedelmező üzletet ajánlott figyelmébe. Elöadta, hogy Szatmáron a debreceni áraknál jóval alacsonyabban lehet káposztát, diót és egyéb élelmiszert vásárolni. Már érintkezésbe is lépett egy kereskedövel, aki nagyobb mennyiségü árut bocsátana a rendelkezésére. Egy levelet is felmutatott, amely az állítólagos üzlet megkötéséről szól.

— Áru van, a haszon biztos, csak a pénz hiányzik — mondotta Ringnek. — Indítványozta, bonyolítsák le az üzletet közösen. Ringnek mindössze 450 pengöt kell adnia.

A gyanútlan Ring léprement. Kifizette a pénzt, de csak a hatóságok előtt láthatta viszont üzlettársát. Kiderült, hogy Szilágyi hamis uzleti kötlevelet mutatott fel, **a pénzt pedig saját céljaira felhasználta.**

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság Szilágyit hat hó api börtönre ítélte. Súlyosbító körülménynek számított, hogy a vádlott eddig négyszer szenvedett el büntetést hasonló cselekmények miatt. Szilágyi megnyugodott az ítéletben, úgyszintén a közvádló is.

Kitünő minőségü uj és használt
irógép, számológép-, sokszorositógép
HURAY eladás, gyári jótállással okl. irógépmű-szerész mester
IPARKAMARA TELEFON: 17-93.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg utca 1. szám; Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3·— pengő, negyedévenként 8·70 pengő. Ara hétköznap 12 filler, vasárnap 24 filler.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata okt. 18-án reggel 8-tól 25-én reggel 8-ig: „Kógyó", Piac u. 31., tel.: 30-95. — „Tisza", Péterfia u. 61., tel.: 24-52. — „Csillag", Árpád-tér 1., tel.: 29-32. — „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., tel.: 17-09. — „Mátyás király", Nyilastelep, Vámospércsi út 16., tel.: 32-01.

Szendy Kuló esküvőjére

Úgy szeretném dalokba fűzni
Szeretetemnek igaz gyöngyeit,
Hogy utaidon hűen kísérjen
És magaddal vidd emlékeit!
Új otthonodat fény árassza be,
Boldoggá tegyen, kit boldogítasz!
Szülők szerelmét — Baráti szívet
Igaz szerelem egybe forraszt.

Az út, amelyre most elhivattál,
A nő legszentebb hivatása:
Boldogítani — boldognak lenni,
Ez földi létünk mennyországa.
Oh, találd fel itt méltó helyedet;
Ezért száll sok-sok gyermek imája —
— Öreg barátnőd nagy szeretettel
Gondol az ő kis Utitársára!

Debrecen, 1941 október 23.

TÖRÖNÉ KORPÁSSY MÁRIA.

— **D. dr. Kállay Kálmán rektor tegnap délután Budapestre utazott.** Az egyetem rektora tárgyalásokat fog folytatni ma a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban, az egyetemet érintő több aktuális ügyről.

— **A theológus ifjúság 31-i emléknnepélyére** színházi jegyek a Méliusz könyvkereskedésben ma reggeltől kaphatók. A kibocsátott tiszteletjegyek a fővédnöki és védnöki tisztségek megváltására szolgálnak és belépésre nem jogosítanak. A nagy keresletre tekintettel kérjük a jegyeket a Méliusztól minél hamarabb elvitetni. Rendezőség.

— **Arias volt panamai elnököt számüzték Panamából.** Arias tudvalevőleg országa semlegességéért küzdött és ezért távolították el. A volt panamai elnök Chilét választotta tartózkodási helyül.

— **Rudolf Hess sorsa.** Az angol parlament legutóbbi ülésén Markesson hadügyminiszter kijelentette, hogy az angol hadifogságban levő Hess Rudolf ugyanabban az élelmezésben részesül, mint amelyet őrei kapnak. A miniszter nem közölte, hogy hol őrzik Hesst.

x **Vattay** tánciskolájában november 4-én diákok részére tánctanfolyam kezdődik, Kossuth 11.

— **Dohánytermelők vándorgyűlése Debrecenben.** A dohánytermelők első vándorgyűlését Debrecenben vasárnap, október 26-án délután fél 3 órakor a vármegyeháza közgyűlési termében tartják meg. A vándorgyűlésen igen sok előkelő vidéki résztvevő jelenlétére számítanak. Meghívók a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalában igényelhetők s ugyanott nyerhető a gyülésre nézve minden felvilágosítás. Hatvan u. 1. I. em. Telefon. 25-54.

— **Lengyelbundákat, télikabátokat** felelősséggel tisztít Koncz. Péterfia 30.

— **Görögországban nagyon elszaporodtak a leányszöktetések.** A fiatal leányoknak a szülői házból való megszöktetése Görögországban legújabban ismét nagyon divatba jött. A romantikus divat feléledésének azonban cseppet sem romantikus okai vannak: a házasulandó fiatalemberek ezt az utat rendszerint azért választják, hogy ilymódon csikarják ki a szülőktől jövendőbeliiük hozományát.

PYTHIA grafológus Arany Bika 118. d. e. 11—1. d. u. 4—7-ig. Vasárnap csak délután.

Egyhavi elzárásra ítéltek egy debreceni háztulajdonost lakbérdrágitásért

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság az utóbbi időben több lakbéruzsora ügyében mondott ítéletet. Ezenkívül is számos eljárás folyik olyan háztulajdonosok ellen, akik a fennálló rendelkezéseket kijátszották.

Egyik legsúlyosabb ítéletet a tegnapi napon hozta a rendőrbíróság. Timár Jenő cipészmester, Oláh Károly ucca 49. sz. alatti lakost azért, mert egyik lakóját egy szoba-konyhás lakásából bírói úton kilakoltatta azzal az indokolással, hogy a lakásra neki van szüksége, azonban a kiürített lakásba mégsem ő költözött, hanem azt kiadta egy új lakónak az eredeti 16 pengő havi bér helyett 28 pengőre felemelt lakbérért, a rendőri büntetőbíróság a lefolytatott tárgyalás után egyhónapi elzárásra ítélte.

— **Az orvosi díjak felemelését kéri a pécsi Orvosi Kamara.** A pécsi Orvosi Kamara most tartotta közgyűlését dr. Neuber Ernő egyetemi tanár elnöklésével. A kamara közgyűlése kimondotta, hogy a drágaság arányában szükségesnek tartja az orvosi díjszabásban megállapított díjaknak százalékos arányban történő felemelését. Dr. Hal József kamarai titkár jelentésében foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy miért nem telepednek le az orvosok a falvakban. A jelentés szerint ennek egyik legfőbb oka az, hogy az orvosok részére nem biztosítanak megfelelő lakást. Megállapított tény az is, hogy évről évre kevesebben iratkoznak be az orvosi egyetemre. A magyarázat az, hogy a fiatal orvos legjobb esetben 30 éves korában kezdheti meg gyakorlatát.

— **A volt cs. és kir. 1-es huszárezrednek Bihar megye területén lakó tagjai** bajtársi megbeszélésen határozatilag kimondották bajtársi körük megalakítását, ennek keretében a hősi emlékmű felállítását, ezrednap megrendezését, az ezred történetéhez adatok gyüjtését, kitüntetés, sebesülés, hadifogság és egyéb bajtársi igazolások elősegítését. Kérjük bajtársainkat a fenti határozatot tudomásul venni, mozgalmunkhoz, tekintet nélkül lakóhelyükre, teljes számban csatlakozni szíveskedjenek. Evégből felkérjük össze bajtársainkat, címüket és adataikat, csoportosan vagy egyenként, levelező lapon az alábbi címre közöljék: Kövér Lajos, Nagyvárad, Ritoók Zs. u. 16. sz.

— **Négyszáz esztendeje halt meg Paracelsus,** aki a maga korában Németországban »orvosi forradalmár« volt. Elsőnek merte elkövetni azt a »vakmerőséget«, hogy svájci egyetemi tanár korában német nyelven adott elő és nem latinul. Ez akkor nagy felzúdulást váltott ki. Paracelsus halálának 400 éves fordulóját szeptemberben Salzburgban nagy ünnepségekkel ülték meg. A Debreceni Orvosi Egyesület is tart emlékestet Paracelsus tiszteletére. Ez alkalommal diósadi Elekes György, az orvostörténelem egyetemi magántanára tart előadást Paracelsus és a paracelsusi tanok sorsa Magyarországon« címmel.

— **Letartóztatták a Loire-Inferieure megyefőnökét** a nantesi merénylettel kapcsolatban, melynek során Holtz alezredest megölték.

— **A burgonyahéjat gyüjtik Pestszenterzsébeten,** mert a takarmányra igen nagy szükség van. Kimutatták, hogy a 70.000 lakosú városban évente 2500 mázsa burgonyahéj kerül a szemétre. Mázsánként a szárított burgonyahéjat 8, a frisset pedig 5 pengőjével veszik.

— **Kétkilós szőlőfürtök Kecskeméten.** A kecskeméti szüret megkezdődött. A szőlőtőkékről egészséges szemű fürtöket szednek le, a fürtök néhol két kilót is nyomnak.

— **Eljegyzés.** Feiler Irénke (Nyíregyháza) és Knöpfler Simon (Debrecen) jegyesek.

— **»A kívánesi mikrofon«** címmel a dán rádió a kívánsághangversenyek új formáját vezette be legutóbb. Mikrofonnal felszerelt gépkocsin járták be a rádió emberei a kopenhágai uccákat és megszólították a járókelőket, hogy milyen zeneszámokat szeretnének hallani. A válaszokat is közvetítette a rádió, azután felhangzottak a mikrofonban a kívánt zeneszámok.

— **Tizenöt évi fegyházra ítélték az asszonygyilkos bányamérnökhallgatót,** Grósz Péter soproni lakost, aki féltékenységből agyonlőtt egy fiatal özvegyet, mert hivatalnoktársával meglátta sétálni.

— **Halálra ítélt 21 benszülöttet a dakari hadbíróság,** mert az egyik dakari szállodában európaiakat megtámadtak és öt embert megöltek. A gyilkosokat azonnal kivégezték.

— **Megkezdték a rizstermelést Bácskában.** Kísérletképen az idén 50 holdon termesztettek rizst és annak ellenére, hogy jégverés érte a rizsvetést, mégis holdanként 15 mázsa rizs termett.

— **A kisenevi hadbíróság halálraitélt tizenhat terroristát.** Ezeket a szovjet csapatok hagyták hátra, hogy merényleteket kövessenek el a szövetséges csapatok ellen és megzavarják a közlekedést. A terroristákat nyomban kivégezték.

— **Dott. Gaetano Trombatore,** az egyetem olasz tanszékének nyilvános rendkívüli tanára, pénteken, folyó hó 24-én este 6 órai kezdettel tartja előadását a XIX. és XX. század íróiról az olasz kultúrintézetben. Ugyane témáról ad elő folytatólagosan minden pénteken 6 órakor. Az érdeklődőket szívesen várja az igazgatóság. Az intézet ingyenes nyelvtanfolyamaira a beiratkozás tovább folyik.

— **Elfogta a debreceni rendőrség a Rákóczi uccai piac tolvajait.** A debreceni rendőrség bravuros nyomozás után elfogta a debreceni piac szarkáit. Cseke Ambrus 21 éves foglalkozásnélküli egyén, Erzsébet ucca 1. szám alatti lakos és két fiatalkorú társa személyében. Cseke Ambrus és társai heteken keresztül loptak válogatás nélkül mindent, amihez hozzájutottak. Citromot, mandarint, zöldséget, babot, még savanyú káposztát is loptak. A lopott holmit aztán értékesítették. Falussy Tibor és Pataki detektívek nyomozták ki a háromtagú társaságot és mindhármukat előállították a rendőrségre, ahol megkezdték kihallgatásukat.

— **Néhány nap óta számos húsmérgezés történt Kassán.** Nap-nap után szállítanak be súlyosan megbetegedett embereket a közkórházba. Az orvosi vizsgálat minden egyes esetben megállapította, hogy a betegek hústól lettek rosszul. Nyolcan ugyanattól a mészárostól vásárolták a húst, amelytől hamarosan rosszul lettek és nagyfokú belső fájdalmat éreztek. A vizsgálat megindult.

— **A háborús viszonyok miatt** az 1942-ik évben raffia vagy egyátlalában nem, vagy alig lesz. A szőlősgazdáknak már most gondoskodni kell megfelelő pótlásról. Ilyen pótanyagok a kukoricahánes, sás, kákalevél, gyékény, füzfahánes, stb.

— **Érdekes vendégek a Hortobágyon.** A német birodalmi rádió egy magyar megbízottja, Váró Andor, egy német ujságíró és egy német rádiószakember Kievből hazatérőben meglátogatták a Hortobágyot. Riportanyagot gyüjtöttek a pusztán, amelynek sok szépsége megragadta őket. Hortobágyi útjukon Grassl Herbert, az Idegenforgalmi Hivatal vezetője kalauzolta őket.

— **Ellopták a nagyvásárban télikabátját.** Kiss Imre szolnoki lakos, bazárárus feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a debreceni nagyvásárban kedden ellopta értékes télikabátját sátrából. „Öt vásáron nem kereshetek meg annyit, mint ennek a kabátnak az ára" — panaszolta a rendőrségen Kiss Imre, akinek ráadásul iparigazolványa és más fontos irata is a kabát zsebében volt. A nyomravezetőnek a károsult 50 pengő jutalmat tűzött ki. A rendőrség megindította a nyomozást a vásári tolvaj kézrekerítésére.

— **Gazdasági akadémiát** állítanak fel Szabadkán. Egyidejűleg háziasszonyképző iskolát is kap a nagy délvidéki város.

— **Elloptak 50 mázsa cementet.** Felsőgalláról 50 mázsa cementet szállított egy fővárosi gépkocsivezető MATEOSz kocsiján. Bicskén megállította egy ismeretlen férfi és közölte vele, hogy Budapestről telefonon keresik. A gépkocsivezetőnek Kecskés Istvánnak azt mondották telefonon, hogy azonnal tegye le a cementet és menjen gyors fuvarra Almásfüzitőre és visszafelé jövet vegye fel a cementet, úgy vigye Budapestre. Míg a nemlétező fuvart kereste egy másik teherkocsi felrakta a cementet és elrobogott vele. A vakmerő csalókat keresi a rendőrség.

— **Halott ember nevére szereztek iparengedélyt és szélhámosságokat követtek el az egész országban.** Dr. Ébner Ferenc Budapesten májusban öngyilkos lett. Iratait szélhámosok megszerezték és az ő nevében gumikereskedést nyitottak Szombathelyen. Ügynökként bízták meg Vadnai Árpádot, aki az egész országban járt és 50.000 P-s rendelést szerzett. Ebből 25.000 pengőt elküldtek Szombathelyre. A rendeléseket nem tudták teljesíteni, mire a rendőrség érdeklődni kezdett, megállapították, hogy áru az üzletben soha nem volt. A szélhámosok megszöktek, csak az ügynököt tartóztatták le.

— **Makón négyezer ember él hagymatermelésből.** A földhaszonbérek rendkívül magasak. Az átlagos haszonbér a makói hagymaföldeken holdanként 8—10 mázsa búza, de az idén fizettek 400—700 pengőt is. Az elmúlt esztendőkben három konzervgyár épült Makón a hagyma feldolgozására.

FRICK LAJOS
műköszörüs és finom acéláru szaküzlete a régi helyén
Ferencz J. út 27. sz. alatt van
Városházával szemben.
Finom acéláruk nagy választékban. Elezések, javítások felelősség mellett.

Divatos női bőrkesztyük nagy választékban
Tóthfalussy
PIAC UCCA 40.

SZINHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: „Ezüst sirály"" B. és Szabad-bérlet.

Pénteken este: A „Niskavuori asszonyok" A. és Szabad-bérlet.

Ezüst sirály

Szép siker jegyében újította fel tegnap este a B. Unger-társulat Butykay Ákos igényes operettjét, az „Ezüst sirály"-t. A darab felett tovaszállt két évtized semmit sem fakított a mű zenei szépségén. A finom ízléssel és kiváló szaktudással megírt partitúra mondanivalóiban, színében az időállás jegyeit hordozzák. A finom zenei disztingciók azonban kényes feladattá emelik a mű előadását, mert a Butykay-zene a vérbeli mester komolyságát hordja magán még akkor is, amikor „csak szórakoztatni akar". — A darab meséje már kevébbé igényes, dialógusai itt-ott kopottak, szerkezeti felépítése pedig a szokványos utakon mozog.

Tímár Ila Xénia nagyhercegnője kiforrott művészettel telített alakítás. Hangjának szárnyaló könnyedsége, meleg líraisággal csendült éneke őszinte sikert aratott. — Beleznai-Unger István István gazdag tapasztalatokon nyugvó mély tudással, kifinomult bensőséges készséggel rajzolta meg gróf Cziáky alakját. Éneke, előadásmodora egyaránt nagysikerű. Selmeczy Mihály nagyhercege mintaszerű. Perényi Sári és Kormos Ferenc kedves humorral itatták át szerepüket és élettel telítették. Nagy Csilla igen kedvesen formálta a virágáruslány szerepét, szépen énekelt és igen jól táncolt. Rajz János humora és táncoskedve most is kiapadhatatlan volt. Hortobágyi Artur megérdemelten aratott kétszer is nyilt szintéri tapsot. Kisebb szerepekben Gál Manci, Burányi Albin, Lehotai Antal, Vincze András és Szitay László jeleskedtek.

Igen kedvesen hatott és őszinte sikert aratott a III. felvonás mulató jelenete. Rácz Jancsi szívhez szóló muzsikája, B. Unger István éneke nem tévesztette el hatását és sok-sok tapsot aratott. — A betétdalt egyébként, ami igen invenciózus, B. Unger István komponálta.

Feltűnést keltett Tímár Ila ragyogó toalettjei; Nagy Csilla I. felvonásbeli toalettje pedig a háborús anyaggazdálkodás csodája.

Az ízléses színpadképek sok áldozatkészségéről tanuskodnak. A darab menetére nagyobb lendület is elférne. Bakonyi Ödön jó készséggel vezényelte a partitúra szempontjából nagyigényü művet. (—ősz.)

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE

Holnap este, 23-án B. Unger István színigazgató felléptével másodszor kerül színre **„Ezüstsirály"** nagy táncos operett. A társulat jeles gárdája kitünő előadásban mutatja be a kedves muzsikájú operettet.

24-én, pénteken este másodszor „Niskavuori asszonyok".

25-től, szombattól kezdve **nagy sláger „Ilyenek a férfiak"** táncos operett. — Kiváló humorú — tele ötlettel. Szép kiállítás.

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

UJDONSÁGOK sorozatát hozza Beleznai Unger direktor. A legközelebbi bemutató az „Ilyenek a férfiak" operett lesz, melynek meséje egy érdekes találmány körül forog s főszerepeit Cziller Ilus és Hajmássy játszák. Érdekessége az előadásnak, hogy Budapesten is Hajmássy játszotta ennek a darabnak főszerepét Mezey Mária partnereként. A jövő héten felújításra kerül a „Nagymama" című operett U. Kováts Terassal, prózai darabok közül pedig a „Négy asszonyt szeretek" Bókay vigjátékot mutatja be a színház.

LANTOS ICA első fellépte a „Bécsi gyors" Sándor-operettben lesz. Rajta kívül hamarosan sor kerül Szücs László újabb fellépésére a „Giudita" Lehár-operettben, melynek női főszerepét Radnóthy Éva játsza, aki jelenleg a nagyváradi színház primadonnája.

VITÉZ HAJMÁSSY LAJOSNAK, az Unger-társulat népszerű bonvivánjának nagy gyásza van, szerdán az Auguszta-szanatóriumban elhunyt fivére. A kiváló művész gyászában nagy részvéttel osztozik az egész társulat.

Elfogott 15—17 éves szovjet „katonák".

Német légvédelmi ágyú Leningrád előtt elűzi a szovjet gépeket.

Kiderült a horgosi rejtély

A horgosi országúton talált meggyilkoltférfi: Szabadka volt politikai rendőr kapitánya.

Szabadka, október 23. A Horgos felé vezető út mentén talált férfi holttest titkát szerdára a szabadkai rendőrségnek sikerült megoldani. Megállapították, hogy az út szélén talált holttest Turanov Lázár, volt szabadkai rendőrkapitány.

A felfedezés nagy feltünést keltett, mert Turanov Lázár néhány nappal ezelőtt érkezett haza német hadifogságból; szabályszerü jelentkezés után a városházáról hazatérőben volt. Felesége azonban hiába várta s egyelőre még a rendőrség előtt is rejtély, hogyan került holtan a horgosi országútra.

Turanov pénteken érkezett haza, megérkezése után nyomban jelentkezett a városházán, mint volt szerb tiszt. — A délutáni órákban ismét megjelent a városházán, ahonnan este fél és háromnegyed kilen között távozott. Ettől az időtől kezdve nyomaveszett mindaddig, míg a horgosi országúti holttest kilétét megállapították, senki sem tud felőle semmit. Turanov 1924-től katonai bevonulásig a szabadkai rendőrség politikai osztályát vezette.

Igen nagy érdeklődés előzi meg Dániel Ernő október 29-iki zongoraestjét

A Zenekedvelők Köre nagy gonddal állítja össze idei programját, amelyen mindjárt első helyen az egyik legtehetségesebb fiatal magyar zongoraművészt szólaltatja meg. **Dániel Ernő** neve Európa majdnem minden nagyobb zenei központjában előnyösen ismert. Műsorán a zongorairodalom legszebb remekművei szerepelnek.

A kör további programján a Székesfővárosi Zenekar szerepel Csilléry Bélával és Tibay Zoltán nagybőgőművésszel, továbbá Erna Sack, a német csalogány és a Tóth Lajos kamarakórusa. Januárban balett-est Goll Beával stb., stb.

A koncertekre jegyek és 40—50 százalékos kedvezményt jelentő bérletek a Harmathy könyvkereskedésben válthatók. (Piac u. 7.)

Lisztdrágitásért kétévi fegyház

A budapesti büntetőtörvényszék Kritzler Mihály fűszerkereskedőt, mert Müller Ignác malomvezető segítségével alig tíz nap leforgása alatt 1200 zsák lisztet szerzett be és adott tovább kisebb tételekben a megengedettnél jóval drágább áron, kétévi fegyházra, 2000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére, ezer pengő pénzbüntetésre és iparigazolványának elvesztésére ítélte. Müller Ignácot felmentette a törvényszék. Az ítélet elhangzása után Kritzler védője 20.000 pengő biztosítékot ajánlott fel védence szabadlábrahelyezése érdekében, de a törvényszék a kérelmet elutasította.

Gulyás Antal tímársegédet és Kalla Lajos kereskedelmi alkalmazottat, mert nyersbőrrel üzérkedtek és a böröket a megengedettnél magasabb áron hozták forgalomba, a tanácselnök egyesbíró 6—6 hónapi börtönre ítélte. Csendor Lajosné budapest lakost 500 pengő, Nagy József budai kereskedőt 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert a vajat a megengedettnél drágább áron árusították.

FILM

A Hungária új filmje, a „Villámházasság" igen jó, ötletes amerikai film. Jól szórakozik, aki megnézi.

— Virrasztó Koppányt öt hónapra ítélték a bíróság megrágalmazása miatt. A szegedi törvényszék most foglalkozott Virrasztó Koppány Mihály bűnügyével, aki ellen az ügyészség 8 rendbeli rágalmazás miatt adott ki vádiratot. Virrasztó Koppány egy beadványában igazságtalansággal vádolta a bírákat és hatóságokat. A bíróság öthónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen Virrasztó Koppány fellebbezést jelentett be.

— 679 elrejtett mosószappant találtak. Budapestről jelentik: A közellátási minisztérium ipari ellenőrzési osztálya rajtaütésszerü helyszíni vizsgálatot tartott Szilasi Sándor Bors u. 21. sz. alatti vas, festék és háztartási cikkek eladásával foglalkozó kereskedőnél és megállapította, hogy ez a kereskedő pinceraktárában 679 kg mosószappant rejtegetett. Ezt a szappanmennyiséget Szilasi, mint ki nem jelölt szappankereskedő már korábban köteles lett volna a hatóság rendelkezésére bocsátani. — Azonban ő ezt elmulasztotta. Az ellenőrzési osztály a szappant legfoglalta és Szilasi ellen most árurejtegetés miatt indul bünvádi eljárás.

— A magyar-német határszéli forgalom, valamint egyes vámjogi és vasúti kérdések rendezése céljából az 1940. évi július havában megtartott magyar-német tárgyalások során a két állam meghatalmazottai a magyar királyság és a német birodalom között 3 egyezményt kötötttek és pedig a vámügyekben nyujtandó kölcsönös támogatás és jogsegély, a vasúti forgalomban lévő vámeljárás, valamint a közös vasúti pályaudvarokon müködő vámhivataloknál müködő vámkezelés és kisebb határszéli forgalomban nyujtandó gazdasági könnyítések tárgyában. E három egyezmény életbeléptetésére vonatkozólag közli az okt. 23-i Közlöny a kormányrendeleteit.

Rövid táviratok

Washington, okt. 23. (Német TI) A szenátus pénzügyi bizottsága hozzájárult a képviselőház által már elfogadott kerek hat milliárd dolláros angol segélynyujtáshoz előterjesztést most a szenátus tárgyalja. (MTI)

+

Berlin, okt. 23. Német illetékes helyről közlik: A külföldi sajtó képviselői kérdéseire a Wilhelmstrassen szerdán közölték, hogy Amerika részéről ismét javaslatokat tettek a birodalmi kormánynak a súlyos sérüléseket szenvedett német és angol hadifoglyok kicserélésére. Bár Berlin érdekelt ebben a cserében, mégis eltekint attól, hogy nyilatkozzék az ezzel összefüggő részletkérdésekről. (MTI)

— Újabb 2.3 millió pengő beruházási hitel az OTI családi ház építkezéseire. Az OTI igazgatósága 1939-ben nagybányai Horthy Miklós kormányzóvá választásának tizedik évfordulójának megörökítésére létesítendő lakótelep építésére 10 millió pengő beruházási hitelt engedélyezett. A beruházási hitel legnagyobbrészt már kimerült. Az intézet még ebben az évben 218 családi házat kíván felépíttetni. Ezeknek költsége kereken 2.5 millió pengő. Mivel ez a költség a rendelkezésre álló hitelből teljes egészében nem fedezhető, az igazgatóság most további 2.3 millió pengő beruházási hitelt engedélyezett az öregségi biztosítás járuléktartalékalapja terhére. A határozatot a belügyminiszteri jóváhagyás után lehet majd végrehajtani.

— Veszprémben rablógyilkosság áldozata lett Hirsch Lipót kereskedő. Rákóczi úti lakásába ismeretlen tettes betört és amikor a kereskedő, felesége és leánya felébredt, a betörő revolvert rántott elő és több lövést adott le. Az egyik golyó Hirschet szívén találta és azonnal megölte. A betörő elmenekült. A rendőrség megállapította, hogy a betörő közeli ismerőse, Domonkos Anna gyárimunkásnő szintén eltünt a városból. A detektívek tegnap este megtalálták Domonkos Annát és előállították a főkapitányságra. Most tőle próbálják megtudni, hol rejtőzik a betörő.

— Fegyveres támadást kíséreltek meg a karcagi üveggyár őre ellen. A gyár körül gyanus egyének ólálkodtak, akiket mikor megszólított az őr, több lövést adtak le, melyek szerencsére nem találtak. A lövöldözők elmeneküitek.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Anyakönyvi hirek

Születések: Czibere Sándor g. cseléd, Bellegelő 285. leány Anna; Kovács Lajos kéres. Károly F. J. u. 68., fiú Zoltán; Kerekes Vilmos maszírozó, Hajdúszoboszló, leány Mária; Vincze István g. cseléd, Tiszafüred, fiú István és József (ikrek), Barkóczi Lajos tüzoltó, Török B. u. 24., leány Ilona; Major Pál cipész s. Bellegelő 422. leány Erzsébet; Csuka Sándor kisbirtokos Haláp 192., fiú László; dr Baranyi Sámuel ügyvéd, Püspökladány, fiú Sámuel; Szincsák Ferenc máv. Vámospércsi út 30., fiú Ferenc; Szathmári István majoros, Piac dülő 39., fiú László; Jeney Sándor npsz. Bucsatelep, leány Juliánna. Vámos János npsz., Hajdúsámson, leány Mária; Major András tanító, Ferenc J. u. 36., fiú András; Stuhán Tibor. m. hiv. leány Veronika; Laskai Péter körjegyző, Nyirtura, leány Katalin; Miasnikov Valentin máv. mérnök, Jókai u. 6., leány Klára; Nagy Sándor uccaseprő, Bellegelő 27., fiú Mihály; Szilágyi István igás kocsis, Ebes 59., leány Margit; Berbik Lajos cipész m., Csemete u. 3. leány Mária; Kiss István npsz. Létai u. 36., leány Irén; Kiss István kömüves, faiskola u. 5. leány Éva; Czomba Vilmos mosó s., Virág u. 25., fiú László; Nótin Lajos máv. Bellegelő 147. leány Magdolna, Korpás József npsz. F.-józsa, fiú Sándor, Kelemen János npsz. Hajdúhadház, fiú István, Juhász Jánosz npsz. Ujléta, leány Juliánna; Blau Mátyás vaskereskedő, Nyirbátor, fiú András; Tóth István börkereskedő s. Pacsirta u. 43., fiú István; Nagy András kisbérlő, Gáll d. 6., leány Katalin; Páliga János vill. szer. Szabó Kálmán u. 38., leány Katalin; Kohn Sándor npsz., Szepességi u. 6., leány Vera; Ráczkai János kömüves s., Barcaság 17., fiú János; dr Juhász Pál orvos, Idegklinika, leány Ágnes; Csomor Imre doh. gy. villanyszerelő, Bercsényi u. 99., fiú Attila; Kotár Gyula gépkocsivezető, Dobó u. 23., fiú György.

Eljegyzések: Sápi Lajos városi tisztv. Domokos L. u. 26—Kántor Margit, Böszörményi út 5. Bör János npsz.—Kis Kuncsik Juliánna, Eötvös u. 100. Tóth Imre kömüves s.—Obermájer Margit, Gyöngyvirág u. 11. Tömösvári István gazdálkodó, Bellegelő 442.—Székely Mária, Vörösmaty u. 3.

Házasságok: Papp László máv. s. tiszt, Hüvelyes u. 3—Czibere Ilona, Hajdúhadház. Szutor József npsz. Ebes 98.—Zsirnamenszki Róza, Nagyhegyes t. Nagy Pál máv. s. tiszt, Ajkád (Csik megye)—Nagy Margit, Wolaffka u. 5. Sallai Kálmán máv., Olajütös 26.—Bakó Erzsébet, Olajütő 26. B. Kis Gábor npsz. Nagycsere 71.—Klevajda Veron, Bellegelő 286. Sir Emil cukrász m., Alsóhámor—Matura Karolnia, Bekecs u. 3.—Kelemen Lajos m. hiv., Apaffy u. 143.—Czura Olga, Csörsz u. 19.

Halálozások: Szilágyi László rk. 18 hónapos, Zwingli u. 7. Lek Zsófia ref. 19 éves, Hajdúsámson. özv. Hodos Lajosné ref. 64 éves, Nagyhegyes 49. — Fróhna Sándor ref. 49 éves, Hajdúböszörmény, Béres József ref. 72 éves, Rakovszky u. 34. Csiki Józsefné ref. 33 éves, Széchenyi u. 96. Szücs Lászlóné ref. 29 éves, Vértes. özv. Vékony Gáborné gk. 80 éves, Kishegyesi u. 40. özv. Czabán Lászlóné ref. 71 éves, Nagyvárad u. 4. Emődi Kornélia ref. 81 éves, Kishegyesi u. 40. Varga Viktória gk. 59 éves, Kishegyesi út 40. Szatmári Jenő izr. 56 éves, Arany J. u. 62. Váradi Ilona ref. 12 hónapos, Nádudvar. Hüse Antal ref. 5 hónapos, Kismacs 4. özv. Zsákai Istvánné ref. 69 éves, Százados utca 3. Tóth József ref. 73 éves, Halasi utca 20. Kandi Kálmán ref. 69 éves, Rakovszky u. 38. Zsuppos Simon rk. 20 éves, Csemete u. 13.

A debreceni rendőrség nyomoz az egész országra kiterjedő bőrpanama ügyében

A Győrött kipattant hatalmas arányú bőrpanama ügyében két nap óta folytat nyomozást a debreceni rendőrség. Az egész országra kiterjedő nagy bűnügyben Kovács Gusztáv detektív tart vizsgálatot és kihallgatta Lányi-Lusztig László és Bürger Sándor bőrügynököket, akiket Budapesten vettek őrizetbe és Debrecenbe szállították mindkettőjüket. A két ügynök, akik az eddigi megállapítások szerint krómbőrt hoztak illegálisan magas áron forgalomba, behálózták az ország csaknem valamennyi városát és főleg a Dunántúlon többszázezer pengő értékű bőrt adtak el uzsoraáron.

A rendkívül komplikált, szövevényes bűnügyben tanuk tömegét kell kihallgatni és a debreceni rendőrség munkája előreláthatólag csak a hét végén nyer befejezést, amikor teljes fény derül erre az ügyre, mely az utóbbi évek legnagyobb arányú árdrágítási bűncselekménye.

Kerékpáros honvédek...

(A m. kir. haditudósító-század közlése.)

Ragyogó napsütésben érünk egyik kerékpáros zászlóaljunk Dnyeper menti pihenőhelyére. Ezek a fiúk igazán megérdemlik a néhány napi nyugalmat. — A zászlóaljuk nevét akkor hallottuk először, amikor a magyar szemek Kárpátalja felé tekintettek. Ők érték el annak idején elsőnek a lengyel határt, meg is kapták ezért a kormányzói szalagot.

Erdély egyrészének visszatérése óta ott állomásoztak s ma már sok erdélyi fiú szolgál közöttük.

A szovjet elleni háborúban a harcok kezdetétől fogva résztvesznek. Fáraszító, rendkívül hosszú menetek tették próbára a zászlóaljat: napi száz-százhúsz kilométert tettek meg hazulról a Dnyeper partjáig.

Gyorsütemben érték el az első podoliai szovjet-orosz várost: Orinint, a visszavonuló ellenség nyomában. Július 21-e volt a zászlóalj első csatanapja. — A komoly tüzkeresztségen azonban csak néhány nap múlva, Letkownál estek át. A 2. század éjjeli támadást hajtott végre az ellenség ellen. Néhány óra küzdelem után a vörösök visszavonultak és a falu keleti szélén igyekeztek átcsoportosulni. Közben megvirradt, a szovjettüzérség tüzelésbe kezdett és a kerékpárosok bombázáporban reggeliztek. — Rövid pihenő után már támadtak. Két irányban kísérelték meg az oroszok átkarolását. Kemény, hősi harcok után sikerült is az ellenséget megfutamítani.

Boldogasszony napján kerültek be a hadtörténelembe erdélyi kerékpárosaink. Krisztoforwoka—Balaskoja déli szegélyén német SS. alakulatokat váltottak fel. Szemben négy vörös ezred részei állottak. A közel ötszörös túlerő ellen harminchat óra hosszat tartottak ki hősiesen. Étlen-szomjan, lőszerutánpótlási nehézségekkel küzdve harcoltak, mégis sikerült az ellenséget menekülésre kényszeríteniök.

A Dnyeper menti harcokban a többi magyar alakulatokkal együtt, az átkaroló német erők déli szárnyát biztosította a zászlóalj. És megint megmutatta: hogy nemcsak a gyorscsapatoknak kitünő része, hanem a gyalogság feladatát: az állásharcot is érti.

A déli veröfényben, a nehéz napokról beszélgetünk a kerékpárosokkal.

— Zaporozsjénél, a szigetre vezető útnál, volt egy híd, — meséli M. Károly szakaszvezető. — Reggel azt a parancsot kaptuk: el kell foglalni a híd innensö fejét, hogy ne legyen hídfője az ellenségnek. Századommal a part perem vonalára kerültek, bennünket vettek először észre a vörösök. Tüzérségük erősen veretett. Pírkadt, mire a hídfőhöz értünk. Kézre is kerítettük s az árkászaink nyomban aknazárat raktak a hídon végig. A vörösök ötféle fegyverrel löttek: aknavetővel, gyorstüzelőágyúval, ikerpuskával, puskával és még valamivel, amit nem tudtunk megállapítani. Egyik golyószórósomat rövidesen kilötték, a másik megsebesült. — Eközben az ellenség egyre nagyobb csoportokban özönlött újra a hídhoz. — Vissza akarták foglalni. Mi keményen védekeztünk. Egyszerre mekegő fehérségeket látok. Ezek kecskék! — gondolom magamban és csakugyan: gidák bukdácsoltak előttünk a hídon átvezető sínek között.

Amikor közel értek hozzánk: visszafordultak. Így sétálgattak a hídon ideoda a magyarok és vörösök között. — Eleinte nem értettem a dolgot. Később rájöttem: a vörösök így akarják kipróbálni az árkászaink által lerakott aknáinkat. Robbanjanak fel a kecskék, s akkor jönnek ők. Igen ám, de arra nem gondoltak, hogy a kecske könnyebb, mint az ember s aknáink embersúlyra vannak beállítva! Így aztán hiába korzóztak a kecskék, nem tudtak meg semmit a vörösök.

— És mi történt a vörösökkel — kérdeztem.

— Hát azok, mikor már biztosak lehettek a dolgukban, megrohamozták a hidat — folytatja a szakaszvezető. — Közben a szovjet-tüzérség még sürübben lött bennünket. Már csak egy harcképes golyószórónk maradt, azzal tüz alá vettük a hídra lépő vörösöket. — A helyzet bizony egyre súlyosabb lett. Hirtelen azonban robbanás rázta meg a hidat: aknáink megtették a magukét. Az ellenség — már aki tudott közülük — fejvesztve rohant vissza.

Gyászrovat

özv. Zsákay Istvánné temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a) ravatalozóból református gyászszertartással. Fehértóy vállalata rendezésében.

Zsuppos Jenő sütőségéd, levente s. oktató, honvédujonc 21. évében elhunyt. Temetése pénteken délután negyed 5 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozó teréből róm. kat. szertartással. — Lakás: Csemete u. 13. Bartha vállalata végzi.

— **Dr Hegyaljai Kiss Géza: „Horthy Miklós, a mi szivünk hőse".** Dr Hegyaljai Kiss Géza, az országoshírű református költő-pap a „Magyar Kőszál" füzetek sorában kiadta két beszédét a kormányzóról: „Horthy Miklós, a mi szivünk hőse" címen. A legelső magyar ember egyéniségét ihletett szavakkal festi a szó mestere ebben a kis füzetben. A templomban elmondott beszédek most nagyobb közönség elé kerülnek, hogy igaz gyönyörűséget adjanak a szépségszomjas olvasónak.

Nyilt tér

Megvettem Fazekas László hentes és mészáros Simonffy ucca 2. szám alatt lévő üzletét. Felhívom Fazekas László hitelezőit, hogy üzleti követelésüket jogtanácsosomhoz: dr Erdős Imre ügyvédhez (Ferenc József út 61.) 8 napon belül jogkövetkezmények terhével jelentsék be. **Szücs István** nagyvágó.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal azon földtulajdonosokat, akik maguk gazdálkodnak és földhaszonbérlőket, akik nem tanyán laknak kint, hogy **minden tanyán lakó alkalmazottjuk rendőrbejelentési lapjait a lehető legsürgősebben a tanyán tartózkodó megbizottjukhoz, vagy magához az alkalmazotthoz juttassák el, hogy az adóösszeirást** végző közegeknek a helyszínen a bejelentőlap rendelkezésre álljon.

Az adóösszeirással kapcsolatban ugyanis a népmozgalmi nyilvántartás részére szelvényt kell kiállítani, mely szelvényre az összeírott fél pontos személyi adatait és **édesanyja leánykori nevét** is be kell állítani.

Városi hirdetmények

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a Dorogmai füzes elnevezésü, Tisza balpartján fekvő cca 23 kat. hold területü ingatlan 1942 március hó 1-től kezdődőleg 3, esetleg 6 évi időtartamra az 1941. évi november 6-án d. e. 9 órakor a városháza kistanácstermében tartandó árverésen haszonbérbeadásra kerül. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban (félemelet, 19. sz. szoba) hivatalos órák alatt megtekinthetők. Polgármester.

— **Hirdetmény az 1941. évi kivetési lajstromok közszemlére tételéről.** Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1941. évre vonatkozó földadó, házadó, általános kereseti adó, jövedelemadó, vagyonadó, továbbá az alsószabolcsi és alsónyírvízszabályozási járulékok egyéni kivetési lajstromokat a városi adóhivatal kivetési ügyosztályának 38. sz. hivatalos helyiségében 1941. évi október 23-tól kezdődően 1941. évi november hó 6-ig 15 napon át közszemlére tette ki a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól 12 óráig. Ugyanakkor tekinthetők meg a járulékos adók az illetékes csoportok helyiségében.

— **Hirdetmény a tisztiorvosi tanfolyam és az ezt követő vizsga tárgyában.** A Tiszti Orvosi Tanfolyam és Vizsga újabb szabályozásaként kiadott rendeletnek megfelelően 1942. évi január hó 7-iki kezdettel Budapesten a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézetben Tiszti Orvosi Tanfolyamot és azt követően Tiszti Orvosi Vizsga fog tartatni. Felhívom ennélfogva azokat az orvosdoktorokat, akik a fentemlített tiszti orvosi tanfolyamra és az ezt követő vizsgára jelentkezni kívánnak, hogy kellően felszerelt és felbélyegzett kérvényeiket dr Johan Béla államtitkárhoz, a Tiszti Orvosi Bizsgabizottság elnökéhez címezve, közvetlenül a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet (Budapest IX., Gyáli út 4.) Igazgatójához, mint a Vizsgabizottság előadójához 1941. évi nov. hó 10. napján déli 12 óráig anyival is inkább küldjék be, mert a későbben érkező, vagy kellő okmányokkal fel nem szerelt kérvények nem vétetnek figyelembe. A tanfolyamra (annak syllabusaira, laboratóriumi letétjére, az Orvosok Házába a lakás és ellátás költségeire stb.) vonatkozólag közelebbi értesítést, vagy felvilágositást a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet Igazgatója nyujt.

SPORT

A Szolnoki Máv. és Nagyváradi Törekvés lesz a DVSC két csapatának vasárnapi ellenfele

Debrecenben hosszú idő óta nem látott gazdag programban lesz része a labdarugás közönségének vasárnap a nagyerdei Stadionban. A DVSC gazdag játékosállományából egyszerre két csapatot állított ki és nem kisebb ellenfelekkel fog küzdeni, mint az NB. I. bajnokság második helyén álló Szolnoki MÁV-val a vasutasbajnokságért, továbbá a Nagyváradi Törekvés jóképességü csapatával a Magyar Kupáért.

A DVSC ma erős edzéssel készül a vasárnapi mérkőzésekre. A DVSC I. csapata, mely a Szolnoki MÁV együttesével játszik Lengyel József dr vezetésével Keskeny, Csokai, B. Nagy, — Orosz, Gere, Galambosi, — Szilárd, Berecz, Szabó, Sidlik, Kristóf összeállításban áll ki az eddigiek szerint. A Nagyváradi Törekvés ellen játszó DVSC II-ben is olyan játékosok kapnak helyet, illetve olyan játékosokból állítják össze a pályára lépő együttest, mint Kóródy, Réti, Zsidik, Pásti, Oláh, Ignácz, Elek, Kálmán, Dombovári, Nagy Sándor, Szilágyi, Béres, Szabó Mihály, Fülekl, Tisza stb. A DVSC II. a Nagyváradi Törekvéssel Karsai vezetésével 1 órai kezdettel játszik, míg a DVSC—Szolnoki MÁV mérkőzés 3 órakor lesz.

A DTE—DEAC mérkőzés fél 11 órakor lesz megtartva az egyetemi sporttelepen. Két kitünő formában levő csapat élvezetes, szép küzdelmét láthatja a közönség.

A vidék labdarugása lassan a főváros felé kerekedik. Erre mutat az, hogy vitéz Ginzery Dénes MLSz társelnök szerint egy mostani magyar válogatottban vidékről Csabai, Kispéter, Szücs, Kovács I., Sárvári, Bodola és Tóth III. kapna helyet, vagyis hét játékos. Sőt Kolláth játékáról is szó lehetne. Ime az egészséges létszámelelés és decentrálizáció eredménye a labdarugásban.

1942. Rádiók
összes tipusai egy évi részletre kaphatók
Nánássy Lajos
rádió és villamossági üzletében PIAC U. 85.
Telefon 30-67.
Telefon 30-67.

A Szolnoki MÁV valószínűleg két tartalékkal jön Debrecenbe, amennyiben középfedezetét, Szücsöt és Kispétert beválogatják az utánpótlás csapatába. — A Szolnoki MÁV értesülésünk szerint kéri fontos mérkőzésre tekintettel a két játékos felmentését, bár pótlásuk sem nehéz és így is félelmetes játékerőt képviselő együttest láthat a debreceni közönség, hiszen Horváth kapus, Csabai hátvéd, Kolláth, Szántó, Korom Laborc mind játszanak Debrecenben.

Felkérem a DTE I., II. és ifjúsági játékosokat, hogy csütörtökön d. u. 4 órára a náluk lévő felszereléssel edzésen jelenjenek meg, aki nem tud megjelenni, a nála lévő felszerelést haladéktalanul küldje ki a pályára 4 óráig. — Vezetőség.

□

Felkérem az Egyetértés összes igazolt és nemigazolt játékosait, hogy csütörtök este 7 órára a KIE előtt fontos megbeszélésre jelenjenek meg. Vezetőség.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálocsy legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1264 11. 27

Új magánnyomozó iroda. A vidéki m. kir. rendőrfőkapitányság által engedélyezett hivatásos magánnyomozó irodámat Debrecen, Virág u. 21. sz. alatt megnyitottam. — Vállalok minden bizalmas nyomozást és megfigyelést, melyeket lelkiismeretesen és diszkrécióval végzek. Telefon: 23-78. Jánossy Mihály magánnyomozó. 480

HÁZASSÁG

Megismerkedne állami tisztviselővel barna nő, 15 ezer pengő ingatlannal. „Őszi" jeligére. 1372

30 éves, ref., magas, szőke állami tisztviselő vagyok, havi jövedelmem cirka 4—500 P, feleségül vennék olyan fiatal csinos nőt, ki hasonló jövedelemmel bíró vagyonnal szabadon rendelkezik. Levelet a kiadóba „Örökké" jeligére kérem. 1368

ALKALMAZÁST nyer férfi

Tanulót vagy kifutót felvesz Jenei fűszerkereskedő. 20—30 liter tejet állandó szállításra keresek. Déli órában Nap 3. 1353

Tanuló felvételik Fekete gépműhely, Hadházi 18. 1329

Kézimunkást felvesz Kenyeffy szabó, Miklós 2. 1323

Szorgalmas, megbízható házaspár takarításért lakást kap. Cím a kiadóban. 1405

Cipészsegéd állandó vegyes munkára felvételik. Mester ucca 41. Bakó. 1404

Ügyes, megbízható kifutófiút azonnal felveszek. Tompa, Hatvan 17. 1403

Fodrásztanulót felveszek, Erdős Lászlóné fodrász, Széchenyi 1. 1401

Tanulót villanyszerelőshez felveszek. Kerékpárhoz értők előnyben. Soltész, Kálvin tér 2. 1397

Férfiszabóságba kismunkára kézimunkás felvételik. Cegléd 7. 1367

ALKALMAZÁST nyer nő

Keresztyén számlázó és pénztárkezelőnő felvételik. Auspitz festéküzlet. Csapó 16. 1336

Perfekt gyors- és gépírónőt keresünk. Mandel bank, Piac 70. 1344

Varróleány felvételik Kőváry Miklós szűcsmesternél, Kálvin tér 19. (Püspöki palota.) 1400

Kifutóleány, ki nem iskolaköteles, felvételik fűszerüzlet, Szent Anna 39. 1396

Ügyes leányt festéshez keres Könyves Tóth, Rákóczi 14. 676

Fiatal munkásleányok felvétetnek. Széchenyi 42. Gombüzem. 1355

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Perfekt szakácsnőt keresek vidéki tanyára hosszú jó bizonyítvánnyal Cím a kiadóhivatalban. 1223 vv.

Mosogató asszonyt felveszek. Erdődy büffé. Arany János 1. 1402

Bejáró takarítónőt dél. előtti órákra keresek. Jelentkezni délután 4—6 között Piac 77., földszinti ügyvédirodában. 1371

Bejáró mindenes főzőnőt azonnal felveszek. Fülöp, Wesselényi 121. 1395

Gyermek mellé elmennének, kisebb főzést vállalok. Cím a kiadóban. 1387

Bejáró mindenes, ki az ebédkihordást vállalja, azonnal felvételik. Étkezde, Batthyány 11. 1388

Beköltözhető kis szobát házaspárnak, asszonynak — házimunkáért adok. Péceli 7. 1382

AJÁNLAT

Szőrmebundákat olcsón készít, javít, alakít Kőváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Függönyöket, csipkeszövetet, köpenyanyagokat, kölibetéteket olcsón. Rothermere 36. Keresztépület. 1231 1. 21

Kosztümöket, kabátokat ízlésesen készít, fordít, alakít „Margó" Bethlen ucca 29 1029 12. 17

Új szűcsszalon! Legújabb modellek szerint új bundák, alakítások, javításokat vállalok — muffok gyermeklábzsákok raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budainál. 1313 12. 10

Bundát készittessen még a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Sokszorosítás, gépleírás, másolás kifogástalanul, olcsón Juhásznál, Lorántffy 30. 1334

Ciánoztasson Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27 655 11. 26

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21.

Villanykörtecsere 30 fillér. Törött gramofonlemezeket becseréljük. Dísztárgyak, órák, használati cikkek. — Hunyadi 22. 665 10. 26

Önkéntes urak! Bevonuláskor rendeljék meg ruhájukat Tegdesnél, Kálvin tér 19. Püspöki palota. 539 12. 2

Számos bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12. 31

Hó- és sárcipők javítását felelősség mellett vállalom. Weisz műszerész, Piac 66. 1420 12. 12

Aranyat, ezüstöt, brilliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2 814 12. 6

Legolcsóbban fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39 800 vv.

Vászon, fehér, színes, lepedő, paplanlepedő, inlet és mindennemű vászonáruk eladása. — Szent Anna 22. I. em. 5. délután 2—6-ig. 1369

KERESLET

Ékszert, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb árban veszek. Frank E. Piac 56. 98 11 30

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátást adok különszobával olcsón úriembernek. Kút 62. 1168

ÉLELMISZER ITA..

A „MEGA" borozó tudatja, hogy kitűnő fajborai megérkeztek, — Szürkebarát ismét kapható. Csapó 39. Telefon 19-77. 1331

Uradalmi fajalma nagyban és kicsinyben kapható egész nap Széchenyi 22. 1374

Finom zamatú jó borok özv. Nagy Pálné pincéjében. Szent Anna 36. 1319

OKTATÁS

Simai gyors- és gépíróiskolába állandóan beiratkozhat. — Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény 245 11. 10

HANGSZER

Zongora, márkás, eladó. Kút 104. 1384

Zongorák eladása, hangolása, javítása, bérlet, vétel, Tanczer, Batthyány 1. 677

RÁDIÓ

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez, — Csapó 86. Telefon: 32-54 1987 12. 31

BÚTOR

Új hálók, ebédlők, kombinált szobák, konyhabútorok olcsó árban bútorraktáramban, Kossuth 51. 1788 1. 4

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 592 12. 25

Eladó fehér teleháló és szabókályha. Miklós 43. Utolsó lakás. 1375

Szép használt háló, ebeédlő és más bútorok olcsón eladó. Hatvan 27. 1288

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Strapabíró 750 köbcentis motorkerékpárt, 70—80 százalékos gumikkal, prima Bosch világítással elcserélnék 200—250 köbcentis, 70—80 százalékos gumikfelszerelt motorkerékpárral. Cím a kiadóban. 538 vv.

Eladó SHB segédmotor, jókarban levő Karsainál, Károly Ferenc József út 1. 1322

A. J. S. 500-as oldalkocsis üzemképes motorkerékpár jó gumikkal olcsón eladó. Bujdosó 46. 1407

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Egy szoba, konyha kiadó. Kishegyesi út 21. November 1-re. 1390

Egy szoba, konyhás lakásomat elcserélném hasonlóval. Oroszné, Csapó 73. 1370

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Két szoba, konyha, kamara, pince, esetleg istálló a belvárosban kiadó. Cím a kiadóban. 1347

Azonnal beköltözhető három nagy helyiségből álló, akár két szoba, konyhának fürdőszobahasználatta, akár orvosi rendelőnek, ügyvédi és más irodának alkalmas főuccai lakás kiadó havi 70 pengő lakbérért. — Ajánlatok „Központi lakás" jeligére kiadóba. 678

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó a Széchenyi-kertben öt szobából és mellékhelyiségekből álló lakás. Érdeklődni lehet Ferenc József út 31. szám alatt. 1393

LAKÁST KERES

Lakást, lehetőleg főbérletit, keresek közelben, Király,Royal épület. Telefon 20-66. 1330

Háromszobás komfortos lakást, esetleg villában bérletre keresek. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 1878 vv.

Keresek 2 szobás lakást a város kültelki részén, az udvaron istállóval. Fried, Csokonai 44. 1327

Központban vagy a Hatvan uccai villamoshoz közel egy különbejáratú üres szobát kereseke. Címet a kiadóba „Üres" jeligére. 1389

Magasösszegű jutalmat fizetek annak, aki kétvagy háromszobás lakáshoz juttat. Évi lakbér fizető. — Irásbeli ajánlatot kér Bíró Julianna, Bethlen 20. ajtó 3. 1385

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejáratú uccai bútorozott szoba kiadó, Gólya u. 8. 898

Uccai bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó, Zöldfa 13. 1373

Bútorozott szoba november 1-re kiadó. Rothermere 5. 1380

Bútorozott szoba, teljesen különálló, férfiaknak, esetleg ellátással kiadó. Dobozi 11. 1280

Intelligens szobatársnőt keresek. Péterefia 30. Címfestő irodában. 1318

ELVESZETT

Elveszett fél világos disznóbőr kesztyű 22-én délután 5 óra felé Kossuth uccán rendőrségtől a Méliusz térig. Megtalálója jutalomba részesül. Tokaji borozó, püspöki palota. 1398

Kérném az illetőt, ki kedden a Kontsek cégnél a pultról az ernyőmet tévedésből elvitte, az üzletbe legyen szíves visszavinni. 1383

Elveszett kenyérjegy. Ismertetőjele 1023. Jutalom ellenében adja le Dugovits Titusz 4. 1381

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Egy tiszta új szmoking öltöny alkalmi áron eladó. Cím: Somogyi és Gaál szabósága, József kir. herceg u. 1. Bikabérház. 199 v. v.

Barna női bunda eladó. Kandia 7. 1. ajtó. 1277 vv.

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpacca evőkészleteket, régi ékszereket, mindennemű szőnyegeket, régi órákat, dísztárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota. Telefon 37—99. 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Télikabát 10 éves fiúra, 36-as nő csizma és kályhacsövek eladók Kút ucca 68 sz. 1234

Egy barna cserépkályha olcsón eladó. Beck, Csokonai 33. 1337

Jókarban lévő zárt lóherkocsi eladó. Cím a kiadóban. 1386

Patay Ferenc

OFB engedélyes hirdetései. Debrecen, Kálvin-tér 9. sz. telefon: 30-99.

Magoss György téren, Hunyadi, Széchenyi uccákon nagyjövedelmű eladó házak. Diófa uccán, István úton, Miklós uccán nagytelkű házak. Szepességi uccán, Poroszlay úton, Kincseshegyen adómentes villák, házhelyek. Árpád térnél adómentes úriház. Földek: Bánkon 32 hold tanyával, város alatt 6 hold barna homok kőút mellett tanya nélkül eladók. Haszonbérbe kiadó 500 holdas fekete föld. Patay iroda, Kálvin tér 9. Telefon: 30-99. 1376

Szenes zsákok, fáskosarak, tizedes- és kézimérlegek, kézikocsik, lapátok eladók. Jakobovits, Széchenyi 49. 1338

Sparhelt eladó. Szent Anna 10. félemelet ajtó 1. II. lépcsőház. 1391

Damasztabrosz 9 szalvétával, gázkályha eladó. Batthyány 5. Uccai lakás. 1378

Brilliáns collié, antik karkötő eladó. Cím a kiadóban. 1379

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó 4 drb 600x21 ballongumi tömlővel kifogástalan állapotban. — Ugyanott egy fúvott gumis stráfkocsi kifogástalan gumikkal, főkellékkel. Jánosi szíjgyártó, Hajdúhadház. 1247

GAZD. TERMÉNYEK

Rozs- vagy búzaszalmát keres megvételre 49. hov. kiegészítő kirendeltség gazdasági hivatala, Debrecen, Piac u. 81. vv.

Mindenfajta gyümölcsfák és bokorrózsák kaphatók. Kálvin tér 9. 1377

ELADÓ HÁZ

Ház 5x1 szoba, konyhás lakással, nagy gyümölcsössel olcsón eladó. Bujdosó 46. 1406

Székely hadosztály u. 20. számú ház, Bellegelő 09. számú tanyás föld eladók. Érdeklődni Beresényi u. trafikban. 1394

Eladó Széchenyi ucca 84. számú 1500 négyszögöles, valamint Diófa ucca 30. számú 800 öles házastelek. Értekezni Fehértóinál, Dégenfeld tér 4. 1392

ELADÓ FÖLD

Jó fekete föld 30 katasztrális Biharban eladó. Értekezni Piac u. 68. II. emelet 3. 847

ELADÓ ÁLLAT

Szimentáli hatéves bőtejű tehén eladó Honvédtemető u. 6. 1211 v.v.

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: ifj. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a RÉSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY